

SKAUTŲ SKILTIS

Roland Philipps
John Lewis

TURINYS

Roland Philips. SKILČIŲ SISTEMA	3
ĮVADAS	4
I SKYRIUS. Skilčių sistema	5
II SKYRIUS. Skiltininkas ir jo padėjėjas	6
III SKYRIUS. Kaip skiltininkas vadovauja savo skilčiai	7
IV SKYRIUS. Kada skiltininkas vadovauja?	9
<i>Keli patarimai skiltininkams</i>	10
V SKYRIUS. Skiltininko privilegijos	10
VI SKYRIUS. Draugovės štabas	11
VII SKYRIUS. Skilties vienybės nuotaika	13
VIII SKYRIUS. Skilties drausmė	14
IX SKYRIUS. Rengimasis II patyrimo laipsniui	15
X SKYRIUS. Rengimasis specialybėms	16
XI SKYRIUS. Skilties posėdžiai	17
XII SKYRIUS. Skilčių konkursai	18
XIII SKYRIUS. Žaidimai	20
XIV SKYRIUS. Geri skilties darbeliai	21
XV SKYRIUS. Vizitai tarp skilčių	22
XVI SKYRIUS. Skilties iškyloje bei stovykloje	23
XVII SKYRIUS. Kai kurie sunkumai	24
XVIII SKYRIUS. Kaip skilčių sistemos pagalba organizuoti draugovę	25
John Lewis. KAIP VESTI SKILTĮ?	27
ĮVADAS	28
I SKYRIUS. Tikras skautas	29
II SKYRIUS. Kaip organizuoti skiltį	31
<i>Skaičiaus klausimas</i>	31
<i>Skauto "brevijorius"</i>	31
III SKYRIUS. Patyrimo laipsnių egzaminai	32
IV SKYRIUS. Keli patarimai vadovams	34
<i>Praktiška Skautystė</i>	34
<i>Konkursai</i>	34
V SKYRIUS. Ką daryti su apsileidėliais?	36
<i>Kaltė galbūt Jūsų pusėje?</i>	36
<i>Kaltė galbūt yra "apsileidėlio" pusėje?</i>	36
<i>Laiko ribos</i>	37
VI SKYRIUS. Žaidimai. Dainos ir pasakojimai. Pasakojimai. Žaidimai atvirame ore	38
VII SKYRIUS. Salė	40
VIII SKYRIUS. Lazdos – emblemos	42
IX SKYRIUS. Stovykla	44
X SKYRIUS. Skilties posėdžiai	45
XI SKYRIUS. Skilties dvasia	47
XII SKYRIUS. Kaip laikytis skautų įstatų?	49
UŽRAŠAMS	51

Roland Philipps

SKILČIŲ SISTEMA

ĮVADAS

Daug draugininkų ir šiaip žmonių iš karto neįvertina, kokios didelės naudos galima susilaukti, laikantis skilčių sistemos.

Kaip žinote, skilčių sistemos esmė yra suskirstyti berniukus į nedidelius būrelius, vienam jų, vadinamam skiltininku, vadovaujant.

Norint pasiekti gerų rezultatų, visą dalyką reikia pavesti visiškai skiltininko atsakomybei.

Jei iš jo tik dalinai reikalausite atsakomybės - tik dalinai gerų rezultatų tesulauksite.

Jei draugininkas moka išnaudoti skiltininkus, jam nereikia kištis į skilčių darbų detales, ir tuo būdu jis nusikratys daug rūpesčių ir sutaupys daug savo laiko.

Tačiau svarbiausias skilčių sistemos uždavinys nėra taupyti draugininko laiką ir mažinti jam rūpesčių. Sistemos uždavinys - duoti berniukams atsakingumo. Tai yra geriausias būdas jų charakteriui lavinti.

Ar žaisti, ar išdykauti berniukai visai natūraliai buriasi į nedideles grupes. Tas, kuris labiausiai pasižymi savo būdo stiprumu, paprastai tampa savo draugų vadu.

Pasinaudokit tuo savo tikslams pasiekti, ir sulauksite geriausių vaisių.

Draugininkas nurodo tikslą - įvairios skiltys konkuruoja, stengdamosi jį pasiekti. Tai ugdo kiekvieno berniuko gerąsias ypatybes.

Praktiška skilčių sistemos pusė buvo ne sykį įvertinta Anglijos skautų asociacijoje. Draugininkui laikinai pasitraukus nuo pareigų, draugovė ir be jo veikia ir varo savo darbą, nes skiltys, savo skiltininku vadovaujamos, yra pratinamos savarankiškai dirbti.

Toliau Rolando Phillips'o parašyti šios knygelės puslapiai duoda įvairių ir įdomių praktiškų patarimų, kaip įgyvendinti skilčių sistemą, kuria susidomėti aš ypatingai patariu kiekvienam, kas tik dirba berniukų auklėjimo darbą.

1914 m. balandžio mėn.

Robert Baden-Powell

I SKYRIUS

Skilčių sistema

"Geriausia priemone pasisekimui skautiškaime darbe pasiekti aš laikau skilčių sistemą. Tai yra berniukų organizavimas nedideliais būreliais, kurių kiekvienam vadovauja ir yra už veikimą atsakingas kas nors iš pačių berniukų. Šią sistemą aš jums rekomenduoju visais atvejais".

Šios eilutės yra Baden-Powell'io knygos "Scouting for Boys" ("Skautybė berniukams") pirmosios laidos, pasirodžiusios 1908 m., įžangoje.

Daug įvairių svarbių įvykių skiria mus nuo ano laiko. "Scouting for Boys" po knygos pasirodymo vien per pirmuosius 8 metus Anglijoje susilaukė 8 laidų, bemat jos vertimai ėmė plisti kituose kraštuose*).

Atkreipkite dėmesį į šiuos knygos žodžius: ***"Žvalgai vyksta į žvalgybą paprastai po du, kartais pavieniui. Jei jų yra daugiau, jie sudaro skiltį"***.

Suprasdami šių sakinių pagrindinę mintį**), daugelis draugininkų, kad ir dirbdami nevienodomis sąlygomis, pasiekė puikių rezultatų.

Tolesniuose puslapiuose stengsimės nurodyti praktiškų ir gerų būdų, kurių pagalba galėsite su pasisekimu įgyvendinti skilčių sistemą bet kurioje skautų draugovėje, bet kurioje skautų asociacijoje.

Iš pradžių reikia suprasti tai, kad skilčių sistema nėra metodas, kuris gali būti draugininko vartojamas, bet kad tai yra būtina draugovės veikimo sąlyga.

Šią sistemą galite įgyvendinti plačiau ar siauriau. Svarbiausia sistemos esmė yra: ***nedideli berniukų būreliai, kuriems vadovauja jauni, bet atsakingi iš jų pačių parinkti vadai.***

*) Lietuviškai pirmosios knygos apie skautybę, parašytos šio judėjimo pradininko Lietuvoje P. Jurgelevičiaus-Jurgėlos, išleistos 1920 m. Paties R. Baden-Powell'io skautybės pagrindų knyga lietuvių kalba "Skautybė berniukams" pirmąsyk išleista 1934 m. (autorizuotas vertimas iš I6-tos angliškos laidos), antrąsyk - Toronte (Kanadoje) 1956 m., ši laida 1998 m. pakartota Lietuvoje. 1938 m. lietuviškai išleista R. Baden-Powell'io knyga "Skautybė mergaitėms" - vadovėlis skautėms ir vadovėms.

**) Žvalgas - angliškai "scout"; ir užduotį atliekanti žvalgų grupė, ir skautu skiltis angliškai vadinama -"pair"!").

II SKYRIUS

Skiltininkas ir jo padėjėjas

Štai skiltis: ji susideda iš 6, 7 ar 8 berniukų.

Ji privalo sudaryti vienetą darbui, žaidimams, disciplinai, stovyklai, geriems darbeliams; visur ji yra vieninga. Svarbu, kad *sugebas* skautas būtų paskirtas šio vieneto vadu.

Žodis "sugebas" nereiškia protingiausio ar mokyčiausio.

"Sugebas" reiškia sugebantį valdyti kitus. Mokėjimas vadovauti yra iš dalies įgimtas, iš dalies įgytas.

Įgimtas sugebėjimas yra svarbus. Berniukas gali būti visai tobulas įvairiais atžvilgiais, tačiau jis gali neturėti pasisekimo kaip vadas, jei neturės trupučio tam tikro ypatingo sugebėjimo vadovauti, to asmens magnetizmo, kuriuo patraukia draugus lygiai gerai į darbą, kaip ir į žaidimus.

Įgytas sugebėjimas gali būti gan greit išlavintas paprastu skautišku auklėjimu skilčių sistemos pagalba.

Jei kokį skautą norima paskirti skiltininku, reikia žiūrėti, kad jis nebūtų per jaunas. Tai dar nereiškia, kad 12 metų berniukas negalėtų skiltininko pareigų eiti lygiai gerai, kaip ir 16 metų berniukas. Bet, išskyrus ypatingus atvejus, jaunesnis berniukas negali vadovauti vyresniems už save draugams.

Vyresnieji paprastai nepasiduoda jaunesniam, net jei šis tikrai būtų vertas juos valdyti. Ir atvirkščiai, jaunieji paprastai klauso vyresnių amžiumi, kad ir kvailų. Jiems fizinė jėga daro didesnę įspūdį, negu protas.

Jei ir tarsime, kad skiltininkas turi pakankamai įgimtų gabumų arba kad jis gali juos greitu laiku išlavinti, vis vien vadovauti skilčiai yra per svarbus dalykas, kad vienas pats berniukas galėtų viską atlikti. Jam reikia pagalbininko – *paskiltininko*.

Paskiltininkį renkasi skiltininkas, kad šis jam padėtų ir, reikalui esant, galėtų pavaduoti skiltininką vadovaujant skilčiai.

Sėkmingam skilties darbui labai svarbu, kad skiltininkas ir paskiltininkis glaudžiai bendradarbiautų. Draugininkas, paskyręs paskiltininkį nepasitaręs su skiltininku, padarytų esminę klaidą, kurią ateityje būtų sunku atitaisyti.

Aišku, kad draugininkas privalo kartu su skiltininku apsvarstyti paskiltininkio pasirinkimą. Jei draugininko nuomonė dėl kandidato ir būtų kitokia, jis neprivalo jos skiltininkui reikšti įsakmiai.

Baden-Powell'is pataria visiškai pavesti skiltininkui pasirinkti paskiltininkį.

*) Tuo pačiu reikia pasakyti, kad vien draugininko teisė yra skirti savo draugovės adjutantą ir skiltininkus. (Vertėjo pastaba).

III SKYRIUS

Kaip skiltininkas vadovauja savo skilčiai

Atsitinka, kad draugininkas sako: "Nors aš ir esu paskyręs sau skiltininkus, kaip tai pataria padaryti Baden-Powell'is, tačiau, praktiškai, jie netinka savo skiltims vesti, ir, pagaliau, visą darbą privalau dirbti aš vienas".

Tokiam reikia atsakyti, kad kaip tik vienas svarbiausių draugininko uždavinių ir yra žiūrėti, ar jo draugovės skiltininkai tinka skiltims vesti.

"Žinojimas - tai galia" - posakis, kuris yra ypač vykęs, taikant berniukams. Siauras teoretikas niekad neturės reikalingo autoriteto, tačiau, priešingai, berniukas, kuris žino daugiau negu kiti apie įvairius praktinius kasdieninio gyvenimo dalykus, tarp savo draugų bus labiau įtakingas. Tokį berniuką, jei tik galit, paskirkit skiltininku. Bet jeigu tokio neturit - išugdykit tokį.

Paprasčiausias būdas skiltininkams ir paskiltininkiams formuoti - tai duoti jiems kiek galima daugiau galimybės įsigyti įvairiausių žinių.

Jie gali gauti žinių:

- asmenišku patyrimu,
- per draugininko patarimus ir auklėjimą,
- per knygas ir skautišką spaudą.

Labai gerai draugovėje turėti mažą knygynėlį, skirtą specialiai jauniems vadams. Tokiame knygynėlyje nebūtina turėti daugiau kaip tuziną knygų.

Reikalingos knygos yra šios:

- 2 egz. Baden-Powell'io "Skautybė berniukams",
- organizacijos statutas,
- kelios knygos moralės ir būdo lavinimo temomis,
- kelios skautiškos technikos knygos - apie pirmąją pagalbą, pionerijos darbus, žaidimus, signalizaciją, stovyklavimą ir pan.

Tos knygos neturėtų būti vien draugovės būklo papuošalas. Nederėtų joms būti dulkių padengtoms, nes tada atrodytų, kad panašiai yra ir su skiltininkų smegenimis.

Be knygų, būtinai reikia turėti oficialius organizacijos periodinius leidinius skautams ir vadams.

Skiltininkai ir paskiltininkiai turėtų naudotis ne tik knygomis, bet, reikalui esant, ir draugininko patarimais. Tam reikia duoti jiems progos pašnekėti su draugininku ar jo bute, ar specialiose sueigose, kurios būtų daromos reguliariai kas savaitę draugovės būkle (draugovės štabo posėdžiai).

Draugininkui nereikia būti gyva enciklopedija, bet jam reikia turėti pakankamai inteligentiškumo ir sumanumo, kad galėtų kitiems duoti patarimų ir nurodyti medžiagos net ir tokiais klausimais, kurių pats yra kartais gan menkas žinovas.

Baden-Powell'io nuomone, vado pareiga nėra tik mokyti savo skautus, bet gal labiau **sužadinti juose norą pramokti.**

Vadas privalo įkvėpti savo skautams norą žinoti.

Kartą šiaip jau geras skiltininkas pamiršo, kaip rišamas vienas paprastų skautiškų mazgų. Jis nedrįso to paklausti draugininko; jis bijojo, kad draugininkas iš jo nepasisjuoktų. Skiltininkas neturėtų šitaip galvoti, ir draugininkui reikėtų pasistengti su skiltininkais bendrauti taip, kad jiems nekiltų panašių minčių. Dėl skiltininko, kuris bijo draugininkui prisipažinti pamiršęs kokį mazgą, draugininkas nėra be kaltės.

Bendra taisykle, paskiltininkiams privalo būti teikiamos tokios pat žinios, kaip ir skiltininkams. Paskiltininkis turi būti parengtas skiltininko vietai užimti.

Skiltininkai ir paskiltininkiai turėtų būti ne tik susipažinę su skautystės teorija: reikia, kad jie visas savo žinias mokėtų taikyti ir praktikoje.

Draugininkas gali sudaryti tam tikrą studijų skiltį iš skiltininkų ir paskiltininkių. Jis pats būtų jos vadas (skiltininkas). Ši skiltis galėtų, pavyzdžiui, eiti pirmojo patyrimo laipsnio programą arba specializuotis kokioje nors specialybėje arba mokytis gero stovyklavimo.

Tokiu būdu patys skiltininkai įgis daug naudingų žinių savo skiltims vesti ir lavinti.

Taip pat yra labai svarbu skiltininko, lygiai kaip ir draugininko, pareigas laikyti pasiruošimu į skautininko laipsnį ateityje.

IV SKYRIUS

Kada skiltininkas vadovauja?

Atsakymas paprastas: visada. Skiltininkas yra vadas žaidimuose (kur skiltis dažniausiai būna atskira komanda). Jis yra vadas darbe; viską jis prižiūri, duoda reikalingų nurodymų, pamoko.

Skiltininko, kaip vado, autoritetą didina ir palaiko tai, kad jis *dalyvauja draugovės štabo posėdžiuose*, pirmininkauja skilties posėdžiuose, organizuoja ir veda savo skilties pasirengimą konkursams.

Be to, skiltininkas *turi skilties knygelę*. Toje knygelėje jis pasirašo kas savaitę. Jis ją visada turi su savim. Joje pažymi skautų dalyvavimą užsiėmimuose. Skilties knygelėje kiekvienas skautas turi savo puslapį, kur yra įrašytos ir žinios apie jį *).

Skiltininkas turi ir daugiau galimybių didinti savo autoritetą. Vienas būdų tam pasiekti - gerai pažinoti savo skautus, jais domėtis ir laisvu metu pažinti jų tėvus.

Jis dar gali pakelti savo orumą, stengdamasis turtinti savo žinias įvairiose srityse, gerinti savo praktinius įgūdžius, plėtoti iniciatyvą, plėsti savo akiratį, lavinti protą ir sumanumą, stengdamasis viską panaudoti savo skautams sudominti ir jų naudai.

Liūtų skilties skiltininkas, pavyzdžiui, gali nusivesti savo skautus į zoologijos sodą, jei toks yra mieste, stebėti su savo skilties skautais tikrąjį liūtą, jo elgseną, pasimokyti tikrojo jo balso.

Kaime skiltininkas, patyręs apie lietaus vandeniu užlietą kelią, nuveda skiltį į vietą ir ten praktikoje stengiasi išaiškinti potvynio priežastį ir ją pašalinti, pavyzdžiui, pravalyti užsikimšusį upeliuką.

Skiltininkas taip pat galėtų kas savaitę, pavyzdžiui, panagrinėti su savo skilties skautais naudingą straipsnelį iš skautiškos spaudos arba paskaityti Baden-Powell'io patarimų ir prie jų duoti savo asmeniškų pastabų.

Keli patarimai skiltininkams

Tu privalai vadovauti, įsakyti - kaip tu to imsi? Argi tu šauksi savo skautams: "Štai ką turit padaryti! Dirbkit greičiau! Kad tai būtų gerai atlikta!"?

Ne, tu, sušukęs skilties šūkį, sakai: "Mes privalome padaryti šį darbą, eikim kartu su manimi. Darykim greit ir gerai", - ir pradedi dirbti pirmas.

Nereikia šaukti įsakymus ir prižiūrėti darbą, pačiam nedirbant. Tu nurodysi darbą, tu jį prižiūrėsi, bet tu nesibijosi sutepti savo rankų ar pavargti kartu su skautais nedirbdamas.

Tu pažįsti visus savo skautus ir tu žinai, ką kuriam reikia pasakyti, norint jį paraginti dirbti.

Tai vadinasi taktu. Tau reikia jo turėti.

Svarbiausia, tau reikia turėti kantrybės, tai yra tavo socialinio gyvenimo pagrindas. Pamažu tu įgausi reikalingo patyrimo bei praktikos.

Esi geras skiltininkas, ir esu tikras, kad esi tvarkingas. Jei tu nustosi brangaus laiko, ieškodamas savo pamestų ar pamišusių dalykų, tu rizikuoji nustoti ir geros nuotaikos.

*) Vardas, pavardė, gimimo data, mokykla, tėvų užsiėmimas, kada į kokius patyrimo laipsnius išlaikė egzaminus, kuo ypatingai pasižymėjo ir pan. (Vertėjo pastaba).

V SKYRIUS

Skiltininko privilegijos

Jei skiltininkui ir paskiltininkui suteikiama specialių privilegijų, tai tas palengvina jų uždavinių įgyti daugiau orumo savo skautų akyse.

Mes jau minėjome kai kurias skiltininko privilegijas, kaip, pavyzdžiui, būti draugovės štabo nariu, turėti savo žinioje specialią biblioteką ir apskritai vadovauti skilties darbui bei administraciniams reikalams.

Dabar paminėsime kai kuriuos būdus, kurie prisideda prie skiltininkų ir jų padėjėjų įtakos sustiprinimo.

Jei draugininkas turi laiko, jis parenka kokį vakarą sušaukti ypatingai skiltininkų ir paskiltininkų sueigai, per kurią jiems teikia jų pareigai reikalingų specialių nurodymų. Tokios sueigos gali būti daromos draugovėje arba kas savaitę, ar sykį per mėnesį, ar net tik kas trimestrą.

Reikalui esant, dvi ar kelios draugovės gali organizuoti panašias skiltininkų sueigas bendromis jėgomis.

Per tokias sueigas, pavyzdžiui, kas nors tą sritį išmanęs aiškina topografiją, gydytojas aiškina pirmąją pagalbą, kitą sykį pakviestas inžinierius-skautų rėmėjas prieinama kalba paaiškina skiltininkams apie laikinus tiltus, jų rūšis ir statybą. Galimiems panašiams naudingiems pašnekiesiams su skiltininkams nėra ribų.

Įgytas žinias skiltininkai vėliau perduoda savo skilčių skautams.

Šis metodas yra įvertintas ir nuolat praktikuojamas daugelyje geriausių mūsų didelių miestų tuntu.

Daug Londono tuntu, kurių kiekvienas turi 10-20 draugovių, rengia bendras skiltininkų ir paskiltininkų sueigas kas trimestrą. Šiose sueigose dalyvauja maždaug po 50 skiltininkų ir jų pagalbinių.

Skiltininkai ir patys skaito referatus tais klausimais, kurie ypač įdomūs tiems, kam privalu rūpintis skilčių darbu. Šie referatai yra lydimi draugiškos kritikos ir minčių bei nuomonių pasikeitimo.

Tunto štabo narys ar vienas draugininkų pirmininkauja tokiam skiltininkų susirinkimui, bet sekretoriauja, skaito ir rašo protokolus bei juos kam reikia įteikia visada kas nors iš pačių skiltininkų. Protokoliai yra atiduodami suinteresuotų draugovių adjutantams.

Gerai organizuotos, kelerių darbo metų patirtį turinčios draugovės paprastai pastebi, kad laikas nuo laiko yra labai naudinga ir gera kokį savaitgalį surengti specialiai vien tik skiltininkų ir paskiltininkų iškylą, kurios tikslas būtų papildyti jų praktiškas iškylavimo bei stovyklavimo žinias. Šis metodas gali duoti puikių rezultatų.

VI SKYRIUS

Draugovės štabas

Draugovės štabas gali būti įvairiai sudarytas. Bet kiekvienoje draugovėje jis yra būtinas.

Tai yra svarbiausias draugovės organas.

Iš pradžių anglų draugovėse buvo du panašūs organai. Vienas, draugovės "garbės teismas", buvo kaip ir tribunolas. Jis nutardavo, kaip bausti atskirus skautus už nusižengimus, pareiškėdavo išpėjimus bei pastabas, bet taip pat rūpindavosi ir svarbiausiais draugovės dalykais.

Šalia šio organo draugininkai laikė naudinga turėti draugovės "skiltininkų tarybą", kuri aptardavo kartu su draugininku visus eilinius einamuosius draugovės reikalus.

Vėliau pasirodė, kad visiškai nesvarbu turėti du panašius organus, kurių funkcijos dažnai sutapdavo. Praktika įtikino, kad geriau yra abu sujungti. Taip ir kilo draugovės štabas.

Draugovei jis yra labai naudingas.

Į draugovės štabą įeina visi draugovės skiltininkai, paskiltininkiai, draugininkas ir adjutantas.

Kai kur į draugovės štabą įeina, be skiltininkų, tik vienas kitas (o ne visi) paskiltininkis ar ir vienas kitas eilinių skautų, specialiai tam parinktas.

Draugovės štabo posėdžiui paprastai pirmininkauja draugininkas. Ypatingais atvejais, kada nėra draugininko, pirmininko pareigas gali eiti ir jo adjutantas arba vienas skiltininkų.

Draugovės štabas turi abi galias: vykdomąją galią ir teisiąją galią. Kiekvienos srities klausimams aptarti štabas renkasi posėdžiams atskirai.

Vykdomasis, paprastas posėdis šaukiamas kas savaitę, kad ir tik 5 minutėms. Jame svarstomi einamieji draugovės reikalai. Vienas berniukų sekretoriauja ir rašo protokolus.

Sekretorius perskaito ankstesnio posėdžio protokolą. Po to kiekvienas skiltininkas duoda trumpą savo skilties praeitos savaitės darbo apžvalgą. Jei koks skiltininkas nėra atėjęs, tai vietoje jo pranešimą padaro jo paskiltininkis. Jei skiltininkas turi su savim skilties knygelę, jis paprastai perskaito ir ten reikalingas žinias.

Toliau draugovės štabas svarsto ateinančios savaitės darbo programą: technišką skilčių veikimą (laipsnių programos ėjimas), konkursus, iškylas bei ekskursijas, stovyklas, kitų skilčių priėmimus ir panašiai.

Jei draugininkas turi ką nors pranešti draugovei bendrai, jis pasinaudoja štabo posėdžiu-pasako tai skiltininkams, jie vėliau tai perduoda savo skautams.

Gyvai patariame per draugovės štabo posėdžius duoti visišką laisvę diskusijoms. Draugininkui tai yra geriausia proga sužinoti, ką jaučia ir ko nori jo skautai.

Nenorint gaišinti brangaus skiltininkams laiko, štabo posėdį galima padaryti tuoj po draugovės sueigos. Skautai eina namo, o skiltininkai ir paskiltininkiai lieka štabo posėdžiui. Draugovės eilinių skautų akyse tai dar pakels draugovės štabo orumą.

Draugovės štabas gali atskirai rinktis savo teismo funkcijoms atlikti. Tam tikslui jis gali būti kiek pakeistas. Pavyzdžiui, kai kuriose draugovėse štabo posėdyje, turinčiame garbės teismo uždavinį, dalyvauja draugininkas ir tik 2 ar 3 skiltininkai, specialiai parinkti.

Visada, kada yra teisiama vienas draugovės narių, ***teisme negali dalyvauti joks skautas, pareigomis žemesnis už teisiąją.***

Draugovės garbės teismas renkasi tik tada, kai kas nors nusižengia skautų įstatams. Geroje draugovėje teismo posėdžiai neturėtų vykti dažniau, kaip 2 - 3 sykius per metus.

Teismo nariai laiko savo pareigą ir garbę, ***teismo posėdžiui pasibaigus, nutraukti visas diskusijas dėl balsavimo ar nutarimo.***

Kiekvienas teismo nutarimas yra laikomas viso teismo, ne kiekvieno atskiro nuomone.

Didžiausias draugovės štabo posėdžių plusas yra tai, kad jie daugiau, negu kas kitas, plėtoja skilčių sistemą ir stiprina skilčių vienybės nuotaiką. Kiekvienas skiltininkų žino, kad jis yra laikomas atsakingas už savo skiltį ir jos skautus. Tačiau jis niekur taip gerai to nejaučia, kaip draugovės štabo ar garbės teismo posėdyje. Čia jis privalo duoti informacijų ne tik apie skilties

darbą, kurį jis turi prižiūrėti, bet jis privalo pasiaiškinti ir dėl vieno ar kito savo skauto aplaidumo bei nusižengimų.

Pavyzdžiui, draugininkas per draugovės štabo posėdį gali paklausti skiltininką, kodėl vienas jo skautų nešioja vienerių tarnybos metų žvaigždutę, kai jis dar nėra išlaikęs egzaminų į III patyrimo laipsnį.

Arba vėl: ar Jonukas, kuris vakar susilaužė ranką, yra gydomas namuose ar ligoninėje? Jei ligoninėje, tai kuriomis valandomis galimąjį lankyti? Skiltininkas turėtų tai žinoti.

Gali būti naudinga, kad draugininkas, kuris tik pirmą sykį rengia draugovės štabo posėdį, surašytų štabo pareigas ir teises. Tos taisyklės būtų perskaitytos pirmame posėdyje, priimtos ir įtrauktos į protokolą.

VII SKYRIUS

Skilties vienybės nuotaika

Ankstesniuose skyriuose buvo aiškinama, kaip skiltininkas turėtų vesti savo skiltį.

Be visa to, tiek skiltininkai, tiek draugininkas turėtų dar jungti savo pastangas, norėdami išauklėti berniukuose skilties vienybės nuotaiką.

Tai reiškia, kad kiekvienas skilties skautas turi jaustis esąs kaip ir vieningo organizmo dalis. Reikia, kad kiekvienas berniukų, reikalui esant, pamirštų savo asmeniškus norus bendrajai vieneto (skilties) naudai ir gerovei.

Kai berniukas tampa skautu ir kai jis duoda žodį, jo būsimasis skiltininkas jį pristato draugininkui. Kol berniukas nėra davęs skauto žodžio, teoriškai jis nepriklauso nė vienai skilčiai, nes skiltyse yra tik skautai, o nedavęs žodžio berniukas nėra skautas. Tik davęs žodį, jis tampa skilties nariu.

Po žodžio ceremonijos, tokios, kaip ji yra aprašyta Baden-Powell'io "Skautybėje berniukams", "naujas skautas ir jo skiltininkas grįžta prie savo skilties". Skautas jau nėra šiaip koks nors berniukas; jis tapo "sakalu", "žirgu", "lapinu" ar "strazdu". Tai reiškia, kad jis priklauso "sakalų", "žirgų", "lapinų" ar "strazdų" skilčiai.

Jam reikia žinoti šio gyvūno papročius. Jis pramoks skilties šūksnį ir mokės juo naudotis taip, kad miške už 50 metrų jį galima būtų girdėti ir suprasti. Skilties šūksnį reikia vartoti kiek galima dažniau.

"Joks skautas neturi teisės naudoti kitos, ne savo, skilties šūksnį", sako Baden-Powell'is. "Strazdas" labai didžiuojasi, būdamas "strazdu". Baden-Powell'ui šią taisyklę diktavo mintis apie teisumą, patikimumą. Vilkas meluoja, jei nori apsimesti avinu. **Skauto garbė visada reikalauja teisingumo, net jei tas skautas ir būtų lapinas.**

Naujas skautas, pramokęs skilties šūksnį pradeda mokytis skilties gyvūno ar paukščio papročių. Taip pat jis mokosi pasirašyti skilties emblemos piešiniu. Visa tai daroma skilties vieningumo nuotaikai sustiprinti. Skautystėje reikia kreipti dėmesio į smulkiausias dalykus.

Lygiai taip pat Baden-Powell'is pataria kiekvienai skilčiai pasirinkti sau kokį devizą. Jį parenka patys skautai vienoje sueigo. Pavyzdžiui, lapinų skiltis gali pasirinkti devizą: "gudrūs, bet teisingi".

Kita priemonė skilties vienybei ir individualumui stiprinti - tai bendrame draugovės būklo kambaryje kiekvienai skilčiai palikti atskirą kampą ar sieną. Kai "erelis" atvyksta į sueigą, jis pirmiausia eina į "erelių lizdą" - savo skilties kampą. Taip pat į būklą atėjęs "lapinas" skuba į "lapinų olą" ir panašiai.

Jei draugovė turi savo nuolatinį būklą, tai kiekviena skiltis puošia ir įtaiso savo kampą pagal savo nuožiūrą ir skonį. Pradedama paprastai įtaisant pakabas drabužiams ir vietą lazdoms sustatyti.

Kiti pasakys: "Jei draugovės kambarys nėra didelis, negalima kiekvienai skilčiai rezervuoti atskiros vietos". Tai gali atsitikti tik tada, jei būklas nėra pritaikytas. Draugininkas gali to išvengti, atsižvelgdamas į skautų skaičių, kai renka būklą.

Pagaliau, nėra būtina, kad visos skiltys susirinktų savo užsiėmimams kartu vieną ir tą patį pavakarį. Jos gali atitinkamai pasiskirstyti savaitės dienas. Draugovės sueigos daromos sekmadieniais po mišių.

VIII SKYRIUS

Skilties drausmė

Skilties drausmė yra toji skautus auklėjanti tvarka, kuri viešpatauja skilties veikime. Darbui reikia parengti gerą ir tikslią programą ir jos griežtai laikytis. Jei, pavyzdžiui, draugovės sueiga yra paskirta nuo 10 iki 11 valandos, yra visiškai būtina, kad draugininkas ar jo adjutantas lygiai 10 val. (ar net kiek anksčiau) būtų vietoje. Išimtį sudaro tik tas atvejis, kada skiltininkams iš anksto pranešta, kad sueigą jie privalo prvesti patys vieni.

Taip pat skiltininkas turi būti punktualus. Jei jis negali nepavėluoti, savo tiesioginio darbo ar kitų priežasčių verčiamas, jis privalo iš anksto apie tai pranešti savo paskiltininkui ir prašyti, kad tas jį pavaduotų.

Lygiai 10 val. draugininkas duoda komandą sueigos pradžiai. Skiltininkai bėga į savo skilčių kampus ir rikiuoja savo skautus. Skiltys išsirikiuoja maždaug 12 sekundžių po draugininko komandos. Rikiuodamas savo skiltį, skiltininkas gali pasakyti: "lapinai - rikiuok!", arba jis sušunka skilties šūksnį, arba duoda kokį kitą skilčiai matomą ir suprantamą ženklą. "Bebrų" skiltininkas, pavyzdžiui, pliaukšteli delnais ir krapštosi už dešinėsios ausies vietoj komandos "rikiuok!". Jis pasikrapšto už kairiosios ausies vietoj komandos "išsiskirstyk" ir pan. Skiltininkas privalo visada stovėti taip, kad visi skilties skautai jį aiškiai matytų.

Visos skiltys išsirikiuoja eilėje. Draugininkas stovi salės viduryje. Jam sušvilpus sutartą ženklą, skiltys, skiltininkų vedamos, eina ir sustoja aplink jį panašiai į rato stipiną, kurio centre yra draugininkas. Eidami skautai gali pamėgdžioti savo skilčių žvėrių balsus, bet tai nėra privaloma, ypač esant kambaryje.

Skiltininkai sustoja pora žingsnių prieš draugininką, o šis duoda kai kurių nurodymų ar pasako sueigos programą.

Po maldos, pagerbus vėliavą, draugininkas greit peržiūri skiltis; skiltininkai, o kada jų nėra - jų padėjėjai patikrina skautų dalyvavimą ir pažymi skilties knygutėje neatvykusius.

Pagaliau draugininkas liepia pradėti darbą. Kiekvienas skiltininkas saliuotuoja ir savo skiltį greit nuveda į josios salės kampą, po to duoda komandą "išsiskirstyk" ir pradeda savo skilties užsiėmimą.

Aišku, kad visos ceremonijos neturėtų užtrukti ilgiau kaip 5 minutes. Jų nuolatinio kartojimo tikslas yra padidinti paprastų užsiėmimų discipliną. Sueigą baigiant, draugininkas pratisai sušvilpia - "dėmesio!". Kiekviena skilčių kiek galima greičiau sutvarko savo dalykus, skautai užsideda skrybėles, pasiima lazdas. Skiltininkai savo skiltims komanduoja "ramiai!", po to draugininkas duoda komandą "laisvai - išsiskirstyti!". Sueiga baigta*).

Tai vienas būdų tvarkai ir disciplinai draugovės būkle įgyvendinti. Svarbiausia - duoti atsakingumo skiltininkams ir savarankiškumo bei individualumo skiltims.

Draugininkas vengia duoti įsakymus bei paliepinus tiesiog skautams - jis stengiasi tai daryti per skiltininkus. Tie, kurie pataria daryti atvirkščiai, matyti, nėra mėginę kitaip elgtis.

Viename Londono tuntu, kur žiemą reguliariai daromi bendri pašnekesiai aiškinti skautų įstatams, 800 skautų renkasi jų klausytis. Jie ateina ir atsideda salėje skiltimis, savo skiltininkų vedami. Tokiu būdu didelei salei nereikia ypatingos priežiūros ir taisyklių tvarkai palaikyti. Geriausias būdas skiltį einant rikiuoti grandine - skautai eina vienas už kito, skiltininkas eina šalia pirmojo iš dešinės. Patariame priešakyje statyti žemesnius berniukus. Prie jų žingsnio taikosi kiti.

*) Aprašytoji sueiga nėra tikra draugovės sueiga. Tai vienu laiku, ir draugininkui dalyvaujant, daromi eiliniai skilčių užsiėmimai. Toks metodas skautų akyse pakelia skilties reikšmingumą ir šių sueigų discipliną (Vertėjo pastaba).

IX SKYRIUS

Rengimasis II patyrimo laipsniui

Per skilties užsiėmimus kiekvienas skiltininkų moko savo skiltį, tačiau, išskyrus naujai įsikūrusias draugoves, jis per skilties sueigas nesirūpina naujokų pasirengimu. Dažniausiai naujoko parengimą jis paveda paskiltininkui, kuris tai atlieka, atėjęs pas kandidatą į namus. Paskiltininkis jam paaiškina viską, kas reikalinga III patyrimo laipsnio egzaminams. Daugelyje draugovių kandidatai privalo įgyti šias žinias, prieš būdami priimti į draugovę.

Skiltininkas rūpinasi daugiausia skilties parengimu II-jam patyrimo laipsniui. Net ir jei visi skilties skautai išlaiko II patyrimo laipsnio egzaminus, reikia nuolat dalyką kartoti, taip pat reikia kartoti ir visą II patyrimo laipsnio programą.

Svarbiausias skiltininko uždavinys - padaryti skilties darbą įdomų. Taigi jam reikia labai daug įvairių žinių. Skiltininkui būtų protinga neužimti skautų vienu dalyku ilgiau kaip pusvalandį. Jis niekad nieko neaiškina skautams, nenurodys prieš tai, kam tai galėtų būti reikalinga ir naudinga. Kam žinoti 16 kompasų taškų, jeigu rasti keliui į draugovės sueigą kompasą nereikia? Taigi skiltininkas nupasakoja skautams atsitikimą, esą jie yra paklydę miške ar jūroje; po to aiškina, kaip galima rasti kryptį su kompasu, laikrodžio ir saulės ar žvaigždžių pagalba.

Geras skiltininkas neaiškina apie kompasą, jo neparodęs ir nenubraižęs lentoje jo apskritimo. Bet prieš nubraižydamas kreivą apskritimą, jis paklaus skautų, koks yra geriausias būdas apskritimams braižyti, ir paprašys, kad koks skautas pamėgintų jį nubrėžti, po to jis nubrėš pats.

Einant pirmosios pagalbos dalykus, skiltininkas iš pradžių pasakoja apie kai kuriuos nelaimingus atsitikimus ir paskui duoda praktiškų nurodymų. Jis gali parodyti žmogaus skeleto piešinį ar savo skiltį nusiveda į muziejų ir rodo tikrąjį. Jis prašo skautus įsidėmėti kaulus. Skiltininkas ieško įdomių gelbėjimo nelaimingais atsitikimais aprašymų skautų ir kitoje spaudoje. Per užsiėmimus jis nešneka visą laiką pats vienas; žiūrėdamas disciplinos, jis leidžia ir skautams pareikšti savo nuomones.

Šios knygtės rėmeliai yra per siauri išaiškinti visiems II patyrimo laipsnio programos klausimams. Skiltininkas, be abejo, sugebės duoti skautams reikalingų paaiškinimų, jei jis pats buvo išėjęs šį kursą kartu su vyresniuoju, prisilaikančiu čia nurodytų skautiškų aiškinimo metodų.

X SKYRIUS

Rengimasis specialybėms

Draugininko pareiga yra ne tiek mokyti savo skautus, kiek duoti jiems progos patiems mokytis. Šią taisyklę galima taikyti lygiai gerai ir skiltininkams. Skiltininkas gali nuvesti savo skautus pas kokį nors instruktorių specialiam dalykui išsiaiškinti. Pavyzdžiui, vieną dieną jie nueis į maudyklę, ir ten plaukiojimo mokytojas duos jiems per kokį pusvalandį plaukiojimo pamoką. Kitą kartą skiltininkas gali nuvesti skautus pas gaisrininkus, kurie juos pamokys naudingų dalykų. Dar kitą sykį galima nueiti pas kokią pažįstamą poniją, kuri atliekamu laiku pamokys virimo, arba pas astronomijos mokytoją, arba pas sodininką, arba pas stalių, ir panašiai. Galima paprašyti instruktorių, kad ateitų į draugovės būklą (instruktoriai kai kuriems dalykams gali būti skautininkai). Dvi skiltys gali kartu mokytis tokiu būdu pas vieną ir tą patį asmenį. Tačiau tokiu atveju reikia stengtis, kad į skiltį būtų žiūrima kaip į vienetą ir kad kiekvienas skiltininkas būtų laikomas atsakingu už savo vieneto technišką apmokymą.

Skautų draugovėje darbas gali nukentėti tik todėl, kad skilčių sistema nėra pakankamai įvertinta.

Yra daug ponijų ir ponų, kurie mielai duotų nemokamų pamokų ir nurodymų 6-8 berniukų grupei, bet jokių būdu nesutiktų tai padaryti visai 30 berniukų draugovei. 7 skautai, dirbą virtuvėje, gali būti įdomu ir juokinga, bet turėti savo virtuvėje 30 berniukų kiekvienai šeimininkei būtų per sunku.

Jei draugininkas į skiltį žiūri kaip į techniškojo apmokymo vienetą, jo draugovė per trumpą laiką gali padaryti didelę pažangą. Sumanūs berniukai gali įgyti daug skautiškų specialybių per 6 savaites, taip pat ir oficialią Raudonojo Kryžiaus specialybę galima įgyti per 5 ar 6 pamokas.

Pasaulio skautų šefas ne kartą nurodė, kad būtų labai gerai, jei kiekviena draugovės skiltis ypatingai specializuotųsi kurioje nors specialybėje. Tai reiškia, kad vienoje skiltyje visi skautai būtų "dviratininkai", kitoje "sanitarai", trečioje "pionieriai" ir panašiai.

Jei visi skilties skautai yra įgiję kokią nors vieną ir tapačią specialybę, jos ženklelis yra išsiuvinėjamas skilties gairelėje.

Tai ragina dirbti.

Be to, skiltis gauna atitinkamą diplomą. Taip pat diplomus gauna ir skautai, kurie, be to, dar yra asmeniškai įgiję kitų specialybių. Be abejo, skiltininkas pasistengs padėti savo skautams įgyti kuo daugiau specialybių. Ypač pageidaujamos yra muzikanto, gamtininko, kelvedžio, vertėjo, topografo, raitelio ir kitos specialybės.

Jei skiltininkas sužino, kad vienas jo skautų pats pramoko kiek skambinti fortepijonu ar griežti kitu instrumentu, jis pasiteirauja, ar šis neturėtų laiko rimtesnėms muzikos pamokoms, ir iškelia draugovės štabo posėdyje klausimą, kaip jam rasti mokytoją.

XI SKYRIUS

Skilties posėdžiai

Labai naudinga kiekvienai skilčiai, be užsiėmimų, turėti dar savo "posėdžius" - visos skilties, skiltininkui pirmininkaujant, susirinkimus.

Kai kurios skiltys turi paprotį kas sekmadienį susirinkti arbatėlei pas vieną savo narių. Tai reiškia, kad kiekvienas skilties (kurioje yra 7 berniukai) skautas kviečia pas save arbatėlei 6 savo skilties brolius skautus kas septintą sekmadienį. Po arbatėlės įvyksta skilties posėdis, bet jis gali būti surengtas ir kita proga.

Šio posėdžio tikslas - duoti suprasti skiltininkui visų skilties skautų nuomones, norus bei pageidavimus ir sumanymus tam, kad jis galėtų veikti su jais visai sutartinai. Skiltininkas dalyvauja draugovės štabo posėdžiuose ne tam, kad pareikštų savo asmenišką nuomonę vienu ar kitu reikalu, bet jis ten atstovauja savo skilčiai. Jau esame kalbėję apie tai, kad, pavyzdžiui, dėl specialybių pasirinkimo draugininkas neturėtų primesti savo norų skiltininkams, bet turėtų apsvarstyti dalyką kartu su jais draugovės štabo posėdyje. Taip pat ir skiltininkas neprimeta skautams savo norų. Priešingai, jis stengiasi, kad kiekvienas jo skautų pats pasirinktų specialybę, kuriai norėtų rengtis. Skiltyje reikia įgyvendinti plataus ir glaudaus bendradarbiavimo nuotaiką.

Praktiškai nėra skilties veiklos klausimų, kurie negalėtų būti diskutuojami skilties posėdžiuose.

Įsivaizduokim kokį skilties konkursą, kuriame kiekviena skiltis gali būti atstovaujama tik 3 skautų. Šie skautai parenkami skilties posėdyje. Jei skiltis mano padaryti bendrą gerą darbą, tai skilties posėdis nutaria, kaip ir kokį. Skilties posėdžiuose yra svarstomi klausimai, kaip antai: sušlubavęs sueigų lankomumas, naujokų priėmimas į skiltį, skilties iškylos, atsilankymai pas kitas skiltis ir panašiai. Kartais skiltys nustato savo specialias taisykles, kartais jos pradeda leisti savo laikraščius ir t.t.

Reikia atsiminti, kad kiekviena skiltis iš dalies yra atskira skiltis - tai reiškia, ji yra savarankiška, tokia, kuri tvarkosi pati, kuri eina per gyvenimą, stengdamasi geriausiai atlikti savo pareigą Dievui ir Tėvynei, padėti artimui ir kiekvienu atveju laikytis skautų įstatų. Negalima kiekvienu momentu sugebėti padėti artimui, jei nežinoma priemonių pagelbėti. Štai kodėl skiltis visą savo laiką skiria naudingoms praktinėms ir techniškoms žinioms.

XII SKYRIUS

Skilčių konkursai

Geriausias būdas skilties vienybės nuotakai sustiprinti ar jai palaikyti yra nuolatiniai skilčių konkursai. Vienam konkursui tarp skilčių pasibaigus, reikia tuoj pradėti kitą, ir t.t. Daugelyje draugovių skilčių konkursai prasideda ir baigiasi kartu su semestru ar trimestru, bet nesitęsia per išstisus metus. Jei atskirų konkursų periodai yra per ilgi, skiltys, kurios jaučiasi atsilikusios, nustoja jais domėtis, nebeturi vilties laimėti ir, pagaliau, nė nesistengia laimėti.

Ir atvirkščiai, jeigu konkursai yra atnaujinami du ar tris sykius per metus, jie būna visiems nuolat įdomūs. Skiltis, kuri buvo atsilikusi viename konkurse, gali netrukus, sulaukus naujo konkurso, pasidaruoti ir laimėti.

Nepamirškim, kad konkursai turi būti įdomūs. Jeigu draugininkas viską tvarko pats vienas, jam gali nepasisiekti. Draugininkas, kuris yra per daug individualus ir neatsižvelgia į tai, ko nori skautai, neturėtų skųstis, jei konkursai nesulaukia skautų entuziazmo. Jau esame pastebėję, kad konkursų dalykus svarsto draugovės štabas. Yra gerai, jei per konkursus draugovės štabas renkasi kas savaitę. Tai beveik būtina.

Skilčių konkursų bendras principas yra toks: taškai duodami už kiekvieną dalyką, dėl kurio varžytis vienodai įdomu visoms skiltims.

Taškus reikia skirstyti taip, kad toji skiltis, kur yra daug jaunų skautų, turėtų tiek pat galimybių laimėti, kaip ir kita, kur skautai yra vyresni bei stipresni.

Būkit tikri, kad draugovės štabas vienu balsu nutars, jog reikia duoti tašką už tvarkingą sueigų lankymą. Duokit, pavyzdžiui, 100 taškų maksimumą kiekvienai skilčiai 6 mėnesiams ir atimkit po 5 taškus už kiekvieną skilties skautų neatėjimą į privalomą sueigą. Tai puikus būdas.

Skilčių knygutės jums padės apskaičiuoti neatvykimų į sueigas procentą vienoje ar kitoje skiltyje ir tuo būdu jas palyginti.

Jau anksčiau esam sakę, kad draugininkas užsirašo visus neatvykusius į sueigas. Jų pavardės vėliau yra skaitomos draugovės štabo posėdyje, ir draugininkas prašo jų skiltininkų pasiaiškinimų. Jei nėra pateisinamos priežasties, draugininkas atima atitinkamai skilčiai 5 taškus. Jei skiltininkas nurodo skauto neatvykimo priežastį, draugovės štabas gali svarstyti jos rimtumą. Kiekvienu atsitikimu, kai skautas negali ateiti į užsiėmimą, jis privalo apie tai perspėti skiltininką ar jo padėjėją. Tokiu būdu, skiltininkas per draugovės štabo posėdį gali pasiaiškinti draugininkui. Jei skautas turi rimtų neatvykimo priežasčių, tačiau apie tai iš anksto nepranešė skiltininkui, draugovės štabo posėdis gali jam atimti 2 ar 3 vietoje 5 taškų.

Draugovės štabas tikriausiai nutars, kad už kiekvieną konkursų metu skauto įgytą specialybę duodami 5 taškai, tiek pat taškų duodama už įgytą I patyrimo laipsnį ir, pavyzdžiui, 2 taškai už III patyrimo laipsnį... Čia tik kelios mintys, kurių griežtai laikytis nėra būtina, tačiau tai yra geras būdas paskatinti rengimosi laipsniams ir specialybėms darbą.

Taip pat taškais galima vertinti mazgų, signalizuotės, pirmosios pagalbos, laužų degimo, lenktynių ir kitokių dalykų konkursus.

Štai geras būdas surengti mazgų konkursą: duokit kiekvienam skautui po virvutės gabaliuką, liepkit jiems juos laikyti už nugaros ir surišti kokį mazgą. Praeina viena minutė, tada - "Parodyk!". Skiltis, kurioje visi 7 skautai teisingai surišo įsąkytą mazgą, gauna 7 taškus; toji, kuri gerai surišo tik 2 mazgus, gauna 2 taškus.

Duodami kiekvienai skilčiai po dėžutę degtukų ir po kareivišką katiliuką, galite surengti laužo kūrenimo konkursą. Skiltis, kuri pirmoji užvirina litrą vandens, gauna nustatytą taškų skaičių.

Kitą kartą draugininkas nutaria, kad, užuot virus vandenį, geriau būtų iškepti kiaušiniene. Tačiau reikia išsiaiškinti, kas yra "kiaušiniene", ir pabrėžti, kad tai nėra nei sklindis (blynas), nei prisvilę kiaušiniai.

Kas nors iš draugovės štabo narių gali patarti duoti taškų už tvarkingas ir geras skautų uniformas. Tačiau "tvarkingos ir pilnos" apibrėžimas nėra tikslus, ir draugininkui kartais bus sunku nustatyti, kuriai skilčiai duoti pirmenybę.

Lengviau įvertinti tvarką stovykloje, ir jūs tikriausiai galėsite pravesti geriausiai pastatytų ir tvarkingiausių palapinių konkursą. Bet ir čia nereikia pamiršti, kad geriausioji skiltis nėra toji, kuri tvarkosi kareiviškiau, bet toji, kuri parodo daugiausia darbštumo ir skautiško rūpestingumo.

Gera skiltis dirba dusyk daugiau, negu kiekviena kita.

Taip pat gerai yra porą syk per metus paegzaminuoti skiltis iš skautystės.

Kiekviena skiltis gali siųsti du savo atstovus, paskirtus skilties posėdžio. Klausimai egzaminams iš "Skautybės" gali būti duodami tuntininkų. Gerai ir raštiški konkursai iš skautų įstatų (kiekviena skilčių gali pateikti tik vieną rašinėlį iš įstatų). Taip pat ir skiltininkų knygučių tvarkingumą galima vertinti taškais.

Aš žinau draugovę, kurioje buvo surengtas skilčių gerų darbėlių konkursas. Jūs gal pamansite, kad tai gali berniukus pastūmėti pernelyg didžiuotis paprastais gerais darbėliais? Tačiau, pasirodo, yra priešingai - tai tik skatina kasdienius gerus darbėlius.

Venkit vis tų pačių skilčių konkursų temų. Jų įvairumui nėra ribų. Tikslas - paskatinti skautus jų skautiškajame darbe ir nuolat įtemptas laikyti jų pastangas ir entuziazmą.

Berniukai mėgsta kovą ir rungtynes, ir konkursai jiems nenusibosta. Geresnėse draugovėse skiltys gauna paprastai nuo 500 iki 1000 taškų per semestrą.

Galite manęs paklausti: "Kaip atlyginti laimėjusią skiltį?" Kai kurie draugininkai tokiai skilčiai įteikia kokią specialų ženklą. Tačiau venkit to kiek galėdami, nes to nenumato Sąjungos statusas. Mes turime ir taip per daug įvairių oficialių ženklų ir ženklelių, kuriems įgyti dirba skautai. Nedarykit dar neoficialių painiavų šioje srityje.

Jeigu skautams leidžiama puošti savo būklo sienas, jūs galite įvesti garbės lentą. Kiekvienos laimėjusios pusmečio konkursą skilties vardas (galbūt, kartu su jos skiltininko vardu) būtų ten įrašytas. Laimėjusiai skilčiai taipogi galima įteikti kokią gražią statulėlę arba paveikslą. Laimikį galėtų laikyti savo bute skiltininkas pirmas 2 savaites, paskui kiti skilties nariai po 1 savaitę, vėliau jis laikomas draugovės būkle.

Kitas būdas išskirti laimėjusią skiltį - leisti jai nešioti draugovės vėliavą iki kito konkurso rezultatų.

Jeigu skiltininkui stinga energijos vesti savo skiltį į pergalę - **reiškia, jo ar jo draugininko yra padaryta klaidų**, gal ir skiltyje bei skiltininko santykiuose su draugininku ne viskas tvarkoje. Reikia rasti klaidas, vis tiek, ar jos būtų skiltininko, ar draugininko, jas pataisyti ir pašalinti ateičiai.

XIII SKYRIUS

Žaidimai

Kai kuriems draugininkams, kurie menkai tevertina žaidimus ir jų reikšmę, gali pasirodyti nereikalinga paskirti šiam klausimui atskirą skyrių.

Bet žinau, kad bus ir tokių, kurie pasakys, jog apie žaidimus yra parašyta jau pirmajame Baden-Powell'io "Skautybės" puslapyje.

Šios knygos pirmieji du sakiniai yra šie:

"Skautų lavinimas, kiek tai galima, turėtų būti vykdomas pratimų, žaidimų ir konkursų keliu".

"Žaidimus reikėtų organizuoti konkuruojančiomis komandomis; skiltis sudaro komandą, ir kiekvienas jos skautas aktyviai dalyvauja žaidime".

Taigi žaidimai yra labai didelė skautystės dalis. Ir pačią skautystę net galima pavadinti didžiausiu iš visų žaidimų. Reikia atsiminti, kad mažas ar didelis lauko ar kambario žaidimas turi būti jėgos ir sumanumo konkursas ir kad *skiltis in corpore - su visais savo skautais - privalo visada būti veikimo vienetas*.

Tam visai nereikia kažkokių nepaprastų žaidimų. Baden-Powell'is pats parašė vieną žaidimų rinkinį. Kiekvienas draugininkas turėtų jį turėti. Beveik visas skautų darbas gali būti paverstas žaidimais. Ankstesniame skyriuje buvo bendrai nurodyta skilčių konkursų vykdymo būdų. Draugininkas turėtų pasinaudoti savo vaizduote ir sumanumu. Jei jam to trūksta, jis naudojasi skautų pagalba. Draugininko sumanumas gali išsisemti, bet berniukai visada turės naujų minčių.

Pavyzdžiui, per sueigą draugininkas prašo vieną skautų suvaidinti kokį nors nelaimingą atsitikimą, reikalingą greitosios pagalbos. Skautas tuoj bėga į duris, šaukdamas, jog jo drabužiai dega; arba jis puola, apalpęs nuo saulės spindulių, arba jis krinta gatvėje nuo laiptų... Kiekvienas atsitikimas nagrinėjamas labai atidžiai. Vieną sykį skautai, kurių draugas turėjo vaizduoti nudegimo žaizdą krūtinėje, ant padarytų iš skautišku lazdu neštuvų nunešė jį namo; skiltininkas uždraudė jam ateiti į kitą užsiėmimą, ir beveik visi skilties skautai paeiliui kelias dienas ateidavo jo aplankyti! Draugininkas net pareiškė užuojautą "ligonio" tėvams, kurie nenorėjo jam leisti paguldyti savo sūnelio ligoninėn.

Signalizacija, plaukiojimas, pėdsakų sekimas, Kimo žaidimas ir kitkas irgi turėtų būti aiškinami su turtingos vaizduotės pagalba. Visi šie skilties žaidimai ne tik lavina skilties vienybės ir jos skautų broliškumo jausmą, bet ir skiltininkui duoda progos pažinti savo skautų įvairiausius gabumus.

XIV SKYRIUS

Gerai skilties darbeliai

Kažkas paklausė skiltininką, turėjusį kurpiaus specialybės ženkliuką, kodėl jis pasirinko šią specialybę. Tai buvo vienas Londono skiltininkų. Jis paaiškino, kad jo skilties skautai yra per daug neturtingi, kad galėtų sekmadienį leisti sau išvažiuoti iš Londono į iškylą; o jų tėvai neleisdavo jiems eiti pėstiems, nes jie per daug sunešioja batų. Skiltininkas nutarė pašalinti šią sekmadienio iškylą kliūtį - jis pramoko taisyti batus ir vieną vakarą per mėnesį praleisdavo betaisydamas savo neturtingųjų skautų batus.

Skautų specialybių sistemos tikslas, aišku, nėra skautams suteikti kuo daugiau ženkliukų. Įgytos specialybių žinios turi būti kuo naudingiausios panaudojamos kasdieniniame gyvenime.

Skautas - sanitaras, aišku, suteiks reikalingą pagalbą susižeidus, įsipjovus, jei tai kam atsitinka aplink jį. Tas, kas turi misionieriaus specialybę - atliks didelį darbą, bemokydamas gatvės vaikus katekizmo ir tikybos bei kartodamas su jais jų įgytas mokykloje žinias.

Vienoje Londono draugovių skautai susiorganizavo į pirmosios pagalbos draugovę. Draugovė užmezgė ryšį su aklųjų sąjunga. Skiltys apsiėmė per 2 - 3 mėnesius slaugyti bei prižiūrėti vieną aklųjų. Kiekvieną savaitę buvo skiriami du skautai, kurie ateidavo į aklojo butą. Jie atnešdavo jam savo skautiško linksmumo, balsiai skaitydavo atneštus laikraščius, kartais atnešdavo net patefoną. Atrasdavo ir aklajam atnešdavo Brailės raštu rašytų knygų. Vienu žodžiu, jie stengėsi visais būdais būti jam naudingi ir malonūs.

Labai gerai turėti skiltį, kuri moka su panašiu uolumu pasišvęsti gerajam labdaros darbui. Skautai realizuoja Baden-Powell'io mintį, kad jie turėtų būti riteriai, padedantys silpniesiems bei visur darantys gerus darbelius.

Senų laikų legendose riteriai dažnai ateidavo į pagalbą silpnoms moterims ir mergaitėms, kurios būdavo kokių piktadarių pririštos prie medžių miškuose ar prie uolų, kaip kad, pvz., šv. Jurgio legendoje. Jei mūsų laikų jaunas riteris rastų vietoj verkiančios mergelės seną, aklą, lūšnelėje gyvenančią moteriškę, jam būtų garbė jai padėti ir atlikti gerą darbą. Vis tiek, koks mažas jis būtų.

Gerajai skilčiai negali būti jokios priežasties nedaryti nuolatinių gerų darbų. Progų yra kiekviename žingsnyje tiek mieste, tiek kaime. Kaime skautas gali ateiti pas kokį vargšą senį pasikasti jo darže ar pataisyti jam patogesnę kėdę. Mieste yra tiek labdaros draugijų, kurios apsidžiaugtų realia skautų pagalba ir jų nuoširdžiais norais.

XV SKYRIUS

Vizitai tarp skilčių

Skilčių užsiėmimai privalo turėti tam tikrą tikslą.

Aišku, kad visos skiltys renkasi skautiškiems užsiėmimams ir stengiasi įgyvendinti skautų įstatus, tačiau jos privalo būti nedidelės naudingos grupės, atliekančios tikrą ir rimtą darbą. Štai kodėl Baden-Powell'is pataria skiltims specializuotis.

Skiltis gali būti sanitarų būrelis, nedidelė ugniagesių komanda, pionierių būrys, kokių nors amatininkų mėgėjų grupė ir panašiai.

Skiltis dar gali būti muzikantų orkestrėlis, komikų būrelis, choras ar indėnų šokėjų trupė. Jei kiekviena skiltis turėtų panašią specialybę, draugininkui būtų visai nesunku organizuoti vakarus - gal net su nauda draugovės kasai.

Mėginti muzikinius ir artistinius skilties gabumus bei tobulintis šiose srityse reikia per skilties užsiėmimus. Tokiu būdu jūs pamatysite, ką galite padaryti. Šia prasme vienos skilties pas kitą atsilankymai - vizitai yra labai naudingi - jie duoda progos pasirodyti ir ragina pasistengti.

Štai kaip tai daroma: vieną vakarą X draugovės "lapinų" skiltis ateina viešnagėn į Y draugovę. Tai tolima kelionė. Atvykusieji į svečius "lapinai" yra Y draugovės širdingai sutinkami. Atvykusieji prašomi parodyti savo sugebėjimus. Jie, pavyzdžiui, pradžia šoka "lapinų šokį". Jų šeimininkai, nenorėdami atsilikti, irgi rodo, ką gali. Pavyzdžiui, signalizuotę, kur jie yra stiprūs. Po to "lapinai" parodo, kaip jie žaidžia "ping-pongą". Šeimininkai baigia programą, rodydami kokį nors ypatingą savo triuką. Po to suruošiama kukli arbatėlė, dainuojama, ir "lapinai", patenkinti maloniai praleistu vakaru, grįžta į savo olas.

Po kiek laiko Y draugovės "briedžiai" revizituoja X draugovę. Jie rodo savo gimnastinius sugebėjimus. Šeimininkai pasakoja kokį anekdotą, pavyzdžiui, kaip siuvama skautiška uniforma Afrikoje, ar padainuoja kokią dainelę, ar pasmuikuoja ir panašiai. Ir kadangi visa tai neužtrunka ilgai, prieš išeinant svečiams, vėlgi suruošiama maža arbatėlė, ir visi skautai bendrai papokštuoja, pasijuokia bei padainuoja.

Skilčių pasikeitimo vizitais nauda yra dviguba: pirmiausia, tai ugdo skilčių individualybę. Be to, tai lavina skilčių techniškų sugebėjimus ir praplatina skautų akiratį - duoda progos pamatyti, kas daroma kitose draugovėse ir skiltyse.

XVI SKYRIUS

Skilties iškyloje bei stovykloje

"Skautų stovykloje palapinės nėra išrikiuotos kaip kariuomenės stovyklose, skautijos yra statomos dideliu ratu aplink vado palapinę 50-100 metrų atstu viena nuo kitos".

"Jos sustatytos taip, kad kiekviena skiltis turėtų savo atskirą gyvenimą".

"Kiekviena skiltis paprastai turi vieną palapinę sau vienai. Ši palapinė pastatyta tolokai nuo kitų, tačiau taip, kad būtų girdėti draugininko balsas nuo jo palapinės".

Tokia yra skautiškos stovyklavietės idėja*). Stovykla yra geriausia proga suteikti skilčiai daugiau individualumo ir savarankiškumo. Skiltininkas čia būna visiškai atsakingas už savo palapinės tvarką ir savo skautų discipliną. Stovyklai pasibaigus, skiltis, tvarkingiausiai palaikiusi savo palapinę per visą stovyklavimo laiką, gauna ypatingą pagyrimą. Jei tai tik galima jūsų sąlygomis, aš jums patariu kiekvienai skilčiai turėti atskirą virtuvą. Tai, galimas dalykas, nėra įmanoma didelėse stovyklose ar tose stovyklose, kurios trunka savaitę ar dvi. Tačiau tai visai įvykdoma ir patogu vykstant šeštadienį į vienos nakties iškylą ar kelių dienų stovyklose. Tokia tvarka leidžia neimti su savim sunkių draugovės virtuvės įrankių.

Kai pasigirsta švilpukas ar trimitas, šaukiąs valgiui, užsiėmimui ar kitam susirinkimui, skiltininkas išrikiuoja savo skiltį prie josios palapinės ir paskui veda indėnų vora prie centrinės draugininko palapinės (jei ji yra) arba į tam paskirtą aikštę, kur visi skautai susirenka ratu aplink draugininką - stovyklos viršininką.

Nedidelėse skautų stovyklose geriau nevertoti trimito, bet tik švilpuką; tai labiau pritinka skautų papročiams. Rinktis reikia visada ratu aplink savo draugininką ar skiltininką.

Jeigu skiltys neruošia valgio kiekviena atskirai, tai vienai iš eilės kasdien galima pavesti virti valgį, kitai patarnauti prie stalo, trečiai žiūrėti bendros stovyklos tvarkos.

Visada reikia tvarkytis taip, kad kiekviena skiltis iš eilės turėtų progos dirbti visus įvairius stovyklos darbus ir tuo gautų maksimumą progos pasipraktikuoti stovyklos metu.

Kai kuriose senose draugovėse, gyvuojančiose 4-5 metus, draugininkas gali leisti skiltininkams savarankiškai vesti skiltis naktinėms iškyloms. Tai yra labai geras dalykas. Tačiau tai reikia laikyti ypatinga skiltininkui duodama teise, bet ne visuotiniu reiškiniu. Tik prityręs, skautuose išbuvęs kelerius metus ir skautišką metodą visiškai įsisavinęs skiltininkas gali su savo skautais eiti į naktines iškylas.

*) Mišrioje stovykloje rengiamos atskiros skautų ir skaučių pastovyklės.

XVII SKYRIUS

Kai kurie sunkumai

Perskaitęs ankstesnius šios knygutės skyrius, draugininkas gali pasakyti: "Aš visai sutinku su tuo, kad skilčių sistema yra geriausias būdas draugovei organizuoti ir vesti. Taip pat esu įsitikinęs, kad daug gerų draugovių laikysis šios sistemos, bet, būdamas ypatingose sąlygose, aš negaliu priimti visų šių patarimų ir jų įgyvendinti savo draugovėje".

Toks vadas ims pasakoti apie savo skautu temperamentą, apie jų nepaprastą nepastovumą arba jų stebėtiną lėtumą ir panašiai. Kitas pasakys, esą, jo skautų namai yra per toli vieni nuo kitų, kad skautams per sunku dažnai, ypač žiemą, rinktis.

Vienas draugininkų ras, jog jo draugovei veikti ypatingai sunku, nes joje daug vyresnio amžiaus skautų; kitam trukdys sunkumai su jaunesniais skautais. Dar kitas draugininkas pasakys, kad negali visiškai naudotis skilčių sistema, nes neturi adjutanto, turi žmoną, turi 3 vaikus, per vėlai grįžta iš darbo savo įstaigoje ...

Tai kaip tik priežastys, dėl kurių skilčių sistema yra juo reikalingesnė.

Skautų judėjimas pats savaime yra originalus judėjimas. Norint gerai įgyvendinti skautystės principus, reikalingi ypatingi originalūs ir sėkmingi auklėjimo metodai. Šie metodai yra sutraukti po žodžiais "skilčių sistema".

Koks nors draugininkas gali dar pasakyti: "Aš tikiu šios sistemos sėkmingumu, bet aš jau 2-3 metai kaip vadovauju draugovei kiek kitais principais. Aš negaliu dabar jų pakeisti. Man reikėtų viską pradėti iš naujo".

Nesusipratimams išvengti reikia pabrėžti, kad skilčių sistema nėra teoriška sistema. Ji paremta tuo, kad berniuko būdai išugdyti bei jam išauklėti reikia naudotis daugiausia tuo, ką jis jau turi savyje, ir mažiau jam primesti iš šalies.

Berniukai patys privalo iš savęs išauginti skautus, niekas to negali padaryti vietoj jų.

Berniukui galima duoti skautiškus marškinius ir trumpas kelnaites, tačiau tik jo paties širdis ir siela gali jame uždegti skautišką nuotaiką.

Tuo įsitikinti jums nereikia ilgų bandymų metų. Pakaks vienos savaitės. Skaitykit Baden-Powell'io "Skautybę" taip, kaip reikia ją skaityti - įsivaizdavus save berniuku. Tai turėtų paskatinti ir jūsų darbą.

Jei norite įvesti savo draugovėje skilčių sistemą, pirmiausia paaiškinkit savo skautams, kas yra toji skiltis: tikra prasme atskiras vienetas. Po to, negaišdami laiko, įveskit draugovės štabo posėdžius ir skilčių konkursus. Tolesnis veikimas ir pažanga išsiplėtos savaime.

XVIII SKYRIUS

Kaip skilčių sistemos pagalba organizuoti draugovę

Visi tie, kurie turi skautiško darbo patirties, pradėdantiems skautų vadams galėtų duoti tokį patarimą: "*Neskubėkit!*" Pradžiai niekad nebūna per maža berniukų, dažniausiai jų turime per daug. Ankstesniuose skyriuose esame pažymėję, kad, norint sėkmingai naudotis skilčių sistema, būtina skiltininkams ir paskiltininkiams suteikti ypatingą pasirengimą ir duoti jiems aukštesnį, negu berniukų, kuriuos turės vesti, išsilavinimą. Skilčių sistemą reikia pradėti gyvendinti iš pat pradžių.

Naujos draugovės steigimą įsivaizduojame šitaip: būsimasis draugininkas sušaukia berniukų susirinkimą (jis yra iš anksto susitaręs šiuo reikalu su jų mokyklos vadovybe ir pasirūpinęs jos ir skautų vadovybės leidimu). Sau į pagalbinius jis gali iš tunto paprašyti kokį gražiai kalbantį ir prityrusį skautininką, kad šis paaiškintų berniukams, kas tai yra skautystė. Būsimasis draugininkas sako berniukams, kad po 3-4 mėnesių jis žada taip jų įsteigti skautų draugovę, bet jau dabar jis norėtų surašyti pavardes tų, kurie pageidautų tai draugovei priklausyti. Iš šių jis parenka 10-12 sumaniausių berniukų ir tuoj pradeda jų parengimą.

Po dviejų savaičių iš šio skaičiaus jam pasiliks tik 8 berniukai. Juos jis parengs III-jo patyrimo laipsnio egzaminams ir leis jiems duoti įžodį; po to jie jau galės pradėti dėvėti skautišką uniformą.

Kitus mėnesius draugininkas juos mokys II-jo patyrimo laipsnio dalykų. Laikas, per kurį jie galėtų pasirengti egzaminams, priklauso nuo jų amžiaus, išsilavinimo ir inteligentiškumo. Rūpestingai einant programą, tam reikia maždaug 9-6 mėnesių.

Kada šie berniukai išlaiko II patyrimo laipsnio egzaminus, draugininkas iš jų paskiria skiltininkus ir paskiltininkius. Jei visi 8 yra sugebantieji, draugininkas paskiria 4 skiltininkus ir 4 paskiltininkius, arba tik 3 skiltininkus ir 3 paskiltininkius, kiti lieka eiliniai.

Dabar ateina laikas kreiptis į berniukus, kurie buvo užsirašę norinčiais įstoti į skautų draugovę. Juos reikia surinkti dar sykį ir suskirstyti skiltimis. Taip organizuojama skautų draugovė.

Jei draugininkas parengė 3 skiltininkus ir 3 jų padėjėjus, jis paima 15 berniukų ir sudaro 3 skiltis po 7 berniukus. Tai labai geras skaičius, kurio nereikėtų didinti per pirmus metus. Tačiau kartais, ypač didesniuose miestuose, yra labai sunku nepriimti daugiau skautų.

Jūs pastebėsite, kad atėjusių į pirmą susirinkimą ir ten užsirašiusių kandidatais berniukų entuziazmas yra žymiai sumažėjęs, belaukiant 3-4 mėnesius. Tačiau, net nepaisant to, kad berniuko entuziazmą visada galima lengvai iš naujo sukelti, jei tik to reikia, jūs pastebėsite, kad berniukas, kuris galėjo laukti mėnesius, kol jį priims į skautus, įstojęs duos daug geresnių rezultatų, negu tas, kuris įstojo į draugovę, momento entuziazmo pagautas.

Dažniausiai draugininkas, kuris skuba, ras daug priežasčių pradėti kaip tik su dideliu berniukų būriu. Jam reikia priminti aukščiau duotą patarimą: neskubėk! Mes labai jį prašome įsidėti į galvą, kad tolesnio pasisekimo sąlyga yra ypatingai gerai parengti skiltininkai ir paskiltininkiai. Jokiu būdu negalima paskirti skiltininku ar jo padėjėju dar neišlaikiusių III patyrimo laipsnio egzaminu skautų. Kartais net geriau palaukti, kol jie išlaikys II-jį patyrimo laipsnį. Tai ypatingai taikytina provincijos draugovėms.

Prieš oficialiai paskirdamas skiltininką, draugininkas privalo jam gerai išaiškinti, ko iš jo laukia, viena vertus, draugovė, ir ko, antra vertus, skautų vadas bei visa skautiška brolija. Skiltininkas turi norėti imtis šių pareigų. Sunki klaida - paskirti skiltininką prieš jo norą, tik aplinkybėms verčiant.

Visa duotojo metodo steigti skautų draugovę charakteristika yra ši: **skiltininkams būtina sudaryti galimybę tiek skautystės teorijoje, tiek praktikoje būti daug stipresniems, negu jų skautai.**

Tebūnie man leista baigti šią knygutę taip, kaip ją pradėjau: Baden-Powell'io pirmosios "Skautybės" laidos žodžiais.

"Geriausia priemone pasisekimui skautiškame darbe pasiekti aš laikau skilčių sistemą. Tai yra berniukų organizavimas nedideliais būreliais, kurių kiekvienam vadovauja ir yra už veikimą atsakingas kas nors iš pačių berniukų. Šią sistemą aš jums rekomenduoju visais atvejais".

John Lewis

KAIP VESTI SKILTĮ ?

Dažnai sakoma apie knygą: "Kiekvienas tėvas, kiekvienas valdžios žmogus turėtų ją perskaityti", taigi nebus iš mano pusės originalu pasakyti, kad nė vienas tuntininkas, nė vienas skautininkas bei draugininkas, nė vienas skiltininkas negali apsieiti be knygos "Kaip vesti skilti". Aš tai sakau iš visos širdies. Skilčių sistema yra skautiškos formacijos pasisekimo raktas. Ši maža knygutė rodo, kodėl taip yra ir kaip praktiškai tai įgyvendinti. Turiu vilties, kad ši knygutė bus labai naudinga ir kad kiekvienas skiltininkas kaip įmanydamas pasistengs praktiškai įgyvendinti mintis, kurios joje yra, ir tokiu budu iš savo skilties padaryti vieną, geriausių skilčių.

1915 m.

Robert Baden-Powell

ĮVADAS

Štai praktiškų patarimų skiltininkams knyga. Skiltis yra pagrindinis skautystės vienetas. Kas moka vesti skiltį, mokės vesti ir draugovę. Viskas, kas kalbama apie skiltį, tinka ir draugovei. Bet skiltis yra vienetas. Gera skiltis yra pirmas dalykas, kuriuo reikia rūpintis. Iš tiesų, skautų vadas (skautininkas) gerai padarytų, jeigu pasitenkintų viena skiltimi iki tol, kol ji bus beveik visai tobula, ir tik po to eitų prie 2 ar 3 skilčių.

Ši knyga nėra skirta pavaduoti toms, kurios moko praktiškos skautystės, pavyzdžiui, "Scouting for Boys" ("Skautybė berniukams"). Patirties metai įrodė, kad skautystė gali būti viena didžiausių auklėjimo jėgų, jeigu ja yra tinkamai, rimtai pasinaudojama. Tačiau faktas yra ir tai, kad skautystė galima iškraipyti į vaikiškumą arba, atvirkščiai, į mechaniškus pratimus.

Autorius tikisi, kad ši nedidelė knygutė padės skiltininkams ir apskritai skautų vadams (skautininkams) išvengti kai kurių prasto skautiškumo pavojų ir kuo geriausiai pasinaudoti ta didžia idėja, kurią davė pasauliui Baden-Powell'is

Westminster College, Cambridge, 1915 m.

John Lewis

I SKYRIUS

Tikras skautas

Kiekvienas pažįsta tikrąjį skautą. Jį galima sutikti gatvėse, vieškeliuose jūrų uostuose, žodžiu, visur. Jūs jį pažinsite tuoj iš jo tvarkingos uniformos, jo linksmo, saulėje įdegusio veido, iš jo energingos eisenos ir sveikos, žvalios išvaizdos. Tikras skautas visada turi pirmojo patyrimo laipsnio ženklą. Jis išmano savo dalyką. Kiekvienoje situacijoje jis ras, kas darytina. Jis pasinaudoja savo skautiškomis žiniomis, ir jo laipsnių bei specialybių ženklai rodo tikrai tai, ką jis sugeba padaryti. Tikras skautas daro malonų draugiško, darbštaus žmogaus įspūdį, ir juo daugiau jūs su juo turite reikalų, juo labiau jis jums patinka ir jūs jį mylite. Jokio pasipūtimo. Atsakymai aiškūs ir protingi į kiekvieną klausimą. Visada pasiruošęs jums pasitarnauti.

Ir kiekvienas pažįsta skautą apsileidėlių ...

Bet skautystės tikslas yra paimti jūsų paprastą berniuką, nesuformuotą, nieko nežinantį, nedisciplinuotą, tačiau turintį medžiagos - ir iš jo padaryti tikrą skautą.

Skautystės tikslas nėra apvilkti berniuką skautiška uniforma ir leisti jam ir toliau slinkti tuo pačiu apsileidėlio žingsniu, kaip ir prieš tai. Ne, reikia, kad jis būtų pakeistas, apdorotas, išvystytas į idealų skautą.

Draugovė, kuriai nepasiseka to padaryti iš savo naujokų, yra draugovė, kuri *neturi prasmės*.

Skautiškas judėjimas yra tiek paplitęs, kad yra pavojus matyti berniukus patrauktus skautystėn vien dėl malonumų, miniomis įeinant į šią organizaciją. Berniukų gali būti per daug, palyginus su draugininkais ir skiltininkais, *kurie iš tikrųjų sugebėtų vadovauti*. Verčiau mažiau skautų, mažiau draugovių, bet daugiau pasirėngimo ir pajėgumo - toks yra kiekvieno tikro vado devizas.

Bet sėkmė priklauso ne tik nuo berniukų pasiruošimo ir jų skautiškų žinių - gal dar daugiau nuo gerų *metodų*, kuriais vadovaujasi jų vienetų veikla.

Metodas nurodytas Baden-Powell'io "Skautybėje berniukams" (lietuviškai tolygus veikalas - Jurgelevičiaus "Skautystė". Vert.) ir puikiai paaiškintas Rolando Philipps'o knygutėje "Skilčių sistema". Skilčių sistema duoda laisvę kiekvienai skilčiai. Paruošimą į II ir I patyrimo laipsnių egzaminus atlieka skiltininkas per skilties sueigas. Skilties sueigos vykdomos nuošaliai nuo kitų draugovės narių, tik skiltininkui ir joku būdu ne draugininkui vedant. Taip pat ir stovykloje skiltis yra nepriklausoma: ji stovyklauja su savo palapine nuošaliai nuo kitų skilčių, pati ruošia sau valgį ir apskritai veikia savo individualia iniciatyva.

Tačiau toji sistema iš tikro nemenkina draugininko darbo ir nenaikina draugovės vienybės. Draugininkas moko savo skiltininkus, jis juos ruošia ilgus mėnesius tiek prieš juos įvedant į draugovę, patikint jiems skiltis, tiek po to, jiems dirbant su skiltimis, o ir tada, kai draugovė išsiskirsto atostogų, draugininkas turėtų kasmet vieną sykį skiltininkams surengti specialius poros savaitės kursus. Draugininkas vadovauja savaitiniams draugovės štabo posėdžiams. O draugovę valdantis štabas susideda iš skiltininkų bei paskiltininkų ir susirenka sykį per savaitę. Vienas skiltininkų per tuos posėdžius sekretoriauja. Čia yra sprendžiami visi draugovės reikalai. Draugininkas kiek galint daugiau leidžia veikti patiems skautams.

Turbūt nereikia įrodinėti, kad draugovės vedimas skilčių sistema anaipol nenuneigia draugovės sueigų, kuriose dalyvauja visos skiltys. Jos yra reikalingos.

Aišku, kad, laikantis skilčių sistemos, nesugebąs ir nedarbštus skiltininkas greitai pražudys savo skiltį, nes niekas kitas nesusirūpins jo skautais, jei jis nepadaro to pats. Kita vertus, ši sistema sumaniam berniukui duoda puikių galimybių. Jis turi laisvas rankas; jis gali darbuotis su savo skiltimi, kol kiekvienas jo berniukų taps idealiu skautu; jis gali išgalvoti specialių darbų savo skilčiai, rengti skilties stovyklas bei šventes. Draugovė, sudaryta iš šios rūšies skilčių, yra tikrai Baden-Powell'io sielos draugovė; ji daro gerą darbą.

Tokia draugovė daug reikalauja iš savo skiltininkų. Ne naujiena, kad daugelis skiltininkų, turinčių šį ženklą, nėra visiškai sugebą. Geriausia išeitis: rūpestingai, kad ir ilgą

laiką, prieš pradėdant draugovės darbą ir darbą pradėjus, ruošti gerus skiltininkus. Nepriiminėkit į draugovę daugiau skautų, negu gali vesti jūsų skiltininkai. Jei jūs turite tik 2 skiltininkus ir 2-3 paskiltininkius, jums neleistina dirbti su daugiau kaip 12 naujokų.

Kitas būdas palaikyti tinkamą skiltininkų lygį, tai daugiau rengti tuntuose skiltininkams paskaitų ir stovyklų ir kas metai duoti jiems porą savaitių specialių kursų, skautininkui vedant. Yra visai įmanomas dalykas sumaniam skautui pačiam vienam vesti skiltį, ją surinkti, organizuoti ir toliau jai vadovauti. Yra skautų, kurie tai daro, ir jiems kuo puikiausiai sekasi. Taip veikti gali bet kuris; reikia tik, kad jis turėtų sumanumo, energijos ir būtų pasiryžęs žūt būt eiti į tikslą.

Atskirajai skilčiai tenka vadovautis visai savarankiškai. Ir tai, kad gyvuoja daug puikių atskirų skilčių, kurios niekad neturėjo skautininko, rodo skilčių sistemos vertę. Ypač svarbu, kad atskirų skilčių skiltininkai pramoktų gerų metodų ir kiek galima daugiau įvairiausių skautiškų dalykų, kadangi nieko nėra, kas galėtų jiems nuolat duoti patarimų bei taisyti jų klaidas.

Tolesniuose skyriuose bus patarimų ir praktiškų metodų, reikalingų norint draugovę sėkmingai vesti skilčių sistemos pagrindais.

II SKYRIUS

Kaip organizuoti skiltį

...ir kaip ją reorganizuoti. Nes dažnai vienintelis būdas prastiems reikalams pataisyti yra pertvarkyti skiltį ar draugovę, pasakyti berniukams, kokiomis sąlygomis reikia dirbti, jiems pasakyti tiesiai, kad jums reikalingas rimtas darbas, ir kad apsileidėliai bei tie, su kuriais reikia nuolat pradėti nuo pradžios, nėra reikalingi.

Skaičiaus klausimas

Vienas didžiausių pavojų skilčiai, tai turėti per daug narių. Jeigu yra didelė grupė gimnastikos pratybose, tai dar pusė bėdos, tačiau jei taip yra skautų skiltyje, tai didelė bėda. 7 berniukai - visai pakankamas skaičius. Nieko bloga, jei jų yra mažiau.

Kas geriau: turėti 10 skautų, kurių jūs nesugebėsite tinkamai parengti, nes jų per daug, ar turėti 4 berniukus, su kuriais galite tikrai dirbti? Nebijokit kelti draugovei ir skilčiai aukštų reikalavimų. Geriausias dalykas paraginti kandidatus: pasakykite garsiai, kad jums nereikia tinginių, kad pas jus smarkiai dirbama. Neįkyrėkite berniukams, prašydami juos įstoti, palaukite, kol jie pradės įkyrėti, prašydami juos priimti. Turėkite laukiančių leidimo įstoti sąrašą ir, jei po mėnesio nuo įsirašymo į šį sąrašą kandidatas dar nori įstoti į jūsų skiltį, paveskite jį vienam savo skautų ir pasakykit naujokui, kad nesirodytų jums, kol nepramoks viso to, kas reikalinga III patyrimo laipsnio egzaminui.

Kada jis vėl ateis, jūs smulkiai jį išegzaminuosite, ir jei jam pasiseks - priimsite jį į skiltį su visomis įžodžio davimo ceremonijomis.

Dar vienas žodis kita kryptimi. Jei berniukas nori įstoti ir stropiai laikosi to noro, priimkit jį, nors jis jums ir atrodytų blogas ir storžieviškas. Nepamirškite, kad skiltis nėra sudaryta iš gatavų skautų, tik iš paprastų berniukų; kartais gan menka medžiaga padaro gerus skautus. Tebūnie žaidžiama skiltyje taip linksmai ir įdomiai, tebūnie skiltis tiek "fain", kad kiekvienas berniukų norėtų į ją įstoti, nors ir žinotų, kad teks daug dirbti ir stengtis. Pagaliau, niekad nepriimkite abejotino kandidato, jei kiti skilties skautai nėra tinkamoje aukštumoje.

Taip pat pradžioje neimkite iškart dviejų naujokų: pradėkite geriau tik dviese, jūsų draugas ir jūs, ir didinkite savo skaičių labai pamažu. Penki geri skautai gali vesti naujoką ir jį gerinti, tačiau jei jūs visi nesat pakankamoje aukštumoje, naujokas kenks skilčiai, ir skiltis nedarys jam geros įtakos.

Skauto "brevijorius"

Apmokant naujokus, arba kada jūs reorganizuojate skiltį, arba ir tada, kada visi dirbate išsijuose, kartokite tai, ką aš vadinu skauto "brevijorium".

Jo tikslas yra nuolat priminti kiekvienam berniukui, kas yra skautas. Tai, kas sudaro šio "brevijoriaus" turinį, jūs rasite Baden-Powell'io knygos "Skautybė berniukams" pirmuosiuose 12 puslapių. Surinkite savo skiltį ir paklauskite jų, kas yra skautiškas. Nebaisu, jei jie jums duos iš pradžios gan fantastiškų atsakymų, padėkite jiems, paklauskite, kokių ypatybių privalo turėti dar neištirtų laukinių kraštų keliautojas, jūrininkas, pionierius. Jei jūsų paklaustieji turi gana kietas galvas, palengvinkite jiems rasti atsakymą, duodami kokio nors atsitikimo pavyzdį: tolimų neištirtų kraštų keliautojas, paklydęs miškuose, ką gali padaryti? Kareivis, sužeistas mūšyje ir gulįs lauke vienui vienas, ką jis turėtų žinoti? Tokiu būdu parodykite berniukams, kad žmogui dažnai reikia būti pasiruošusiam visa kam. Reikia turėti skautišką žinių, būti drąšiam, sveikam, užsigrūdinusiam, neprarandančiam vilties ir linksmam. Priminkite berniukams, kad kaip tik šių dalykų mokosi skautai, ir negalima sustoti lavintis, kol nepasidarys tikri pionieriai - fiziškai stiprūs, sumanūs, pilni linksmumo, pasitikintys savimi, pasirengę padėti kitiems ir galį kiekvienu atveju nugalėti gyvenime pasitaikančius sunkumus.

Kartokite dažnai šį "brevijorių", kad skiltis gerai suprastų ir įsidėtų tai į galvas, jog ruošiamasi į skautišką patyrimo laipsnius ir laikoma egzaminus aiškiam tikslui, jog viskas, kas įeina į skautišką laipsnių programą, yra naudinga ir reikalinga.

III SKYRIUS

Patyrimo laipsnių egzaminai

Nė vienas nėra tikras skautas, kol jis neišlaiko I patyrimo laipsnio egzaminų.

Kodėl? O todėl, kad tik įkopęs į I patyrimo laipsnį skautas turi pakankamai reikalingų žinių ir praktiškos patirties.

Patyrimo laipsnių egzaminų tikslas - suteikti galimybę kiekvienam skautui kaupti šią naudingą patirtį. Gal kas paklaus, kam viskas tas reikalinga? Atsakymas: ar vykstant į svetimus kraštus, ar savoje šalyje šios žinios savaime bus naudingos, tačiau svarbesnis dalykas yra tas, kad skautišką laipsnių programa lavina berniukuose geriausias žmogaus ypatybes. "Berniukas - skautas" kiekvienu atveju yra geriausia "berniuko" rūšis.

Draugovėje yra du pasirengimo patyrimo laipsnių egzaminams būdai. Pirmas būdas - sumaišyti visas skiltis, sudaryti tvarkaraštį, kuris jungtų tam tikrą vakarą visus skautus, pažengusius vienodai kokiam nors programos punkte. Toks tvarkaraštis galėtų būti šitaip sudarytas:

Pirmad. 17.30 val. - signalizuotė (II patyr. I.); moko draugininkas

Antrad. 17.30 val. - pirmoji pagalba (II patyr. I.); moko adjutantas

Ketvirtad. 17.30 val. - draugovės sueiga

Panašiam tvarkaraštyje, iškabintame draugovės būkle, turėtų būti ir skautų, kurie šią ar kitą dieną renkasi vienam ar kitam programos dalykui mokytis, pavardės. Šis būdas nepatogus tuo, kad jis ardo skiltis, jaukia skautišką formuotę ir apmokymo atsakomybę atiduoda draugininkui bei jo padėjėjams ją nuimdamas nuo pačių skautų. O juk "skautystėje ne suaugę žmonės valdo berniukus, bet berniukai valdo berniukus" (suaugusiems tik kontroliuojant ir prižiūrint).

Kitas metodas - tai dirbti tik skiltimis. Kiekviena skiltis turi savo atskirą sueigą arba jai paskirtą dieną bendroje salėje, arba tą pat dieną, kaip ir kitos skiltys, tik kitoje mokyklos klasėje ar kitame tos pačios salės gale.

Skilties instruktorius yra skiltininkas, paskiltininkis arba koks nors kitas skilties skautas. Aišku, kad skiltininkas ar paskiltininkis turi būti I patyrimo laipsnio skautas. Skiltininkas ir jo padėjėjas paskiltininkis nedaro visko patys - kiekvienas skautas, kuris yra stiprus viename dalyke, yra tuoj įpareigojamas mokytį šio dalyko kitus. Aiškinti kitiems yra geriausias būdas pačiam gerai pramokti šį dalyką.

Šio metodo pasisekimo paslaptis yra gerai paruoštas sueigos planas. Tai yra skiltininko ir paskiltininkio, pasitarus su draugininku, reikalas. Kiekvieno atskiro skauto darbas kiekvienoje skilties sueigoje turi būti iš anksto nustatytas ir užrašytas dienotvarkėje.

Pavyzdys:

Lapinių skiltis. Sueiga mokyklos salėje pirmadieni 18 val.

Instruktorius	Mokiniai	Dalykas
18.00-18.30 val.		
Skiltininkas	Sk. Baublys	Pirmoji pagalba (I patyrimo laipsnis)
	Sk. Jonaitis	
Paskiltininkis	Sk. Milvydas	Signalizuotė (II patyrimo laipsnis)
	Sk. Petkus	
18.30-18.45 val.		Žaidimai
18.45-19.15 val.	Sk. Ričkus	Morzės abėcėlė
Skiltininkas	Sk. Milvydas	
Sk. Baublys	Paskiltininkis	Topografija
Sk. Petkus	Sk. Budrys	Mazgai
	Sk. Jonaitis	
19.15-19.30 val.		Dainos

Viena taisyklė, kurios reikia griežtai laikytis: niekas negali ateiti į sueigą, jei jis nėra įrašytas dienotvarkėje kaip mokinys arba instruktorius, ir kiekvienas turi rūpintis tik savo dienotvarkės valandomis, o ne kitų.

Koks metodas bebūtų priimtas, niekad nereikia surinkti visos draugovės bendrai pamokai. Nebent jūs turite visą instruktorių armiją. Tas tik daugina nesusipratimų ir netvarkos. Draugovės sueigų, aišku, privalo būti, tačiau šių sueigų tikslas jokia būdu nėra pasiruošimas laipsnių egzaminams. Specialūs konkursai, teatro vaidinimai, pašnekesiai, žaidimai ir dainos - štai draugovės bendrų sueigų programa.

Darbo skiltimis metodo privalumas nėra vien tik skautų apmokymo patogumas ar būdas geresnei tvarkai bei disciplinai palaikyti. Didžiausias šio metodo nuopelnas yra tai, kad jis plėtoja skilties dalyvių vienybę. Perduodamas atsakomybę patiems skautams, tas metodas ugdo charakterius - pirmasis skautystės uždavinys. Taip pat jis lavina draugiškumo jausmus ir priverčia skilties narius pratintis dirbti bendrą darbą. Tikrai, jei norite, kad skiltis galėtų savarankiškai dirbti taip, kad ją galima būtų be baimės pavesti jos skiltininkui bet kokiam darbui ar žaidimui, jūs turite tik vieną kelią prie to eiti - ar sueigose, ar kituose skautų darbuose laikykitės griežtai skilčių sistemos.

IV SKYRIUS

Keli patarimai vadovams

Jeigu darbas pasidaro nuobodus, jeigu matai savo skautų palinkimą žaisti tuo metu, kai tu ką nors aiškini - yra kokių nors trūkumų tavo instruktavimo metode.

Štai keturios svarbiausios taisyklės, kurių reikia visada laikytis:

1. Niekad nieko nemokyti savo berniukų, jiems prieš tai neparodžius, kam tas gali būti reikalinga tikrame gyvenime.
2. Nuolat keisti sausus aiškinimus bei pamokymus konkursais ir žaidimais.
3. Kiekvienam paskirti laiką, per kurį jis privalo tą ar kitą užduotį atlikti.
4. Pasirūpinkite, kad niekas per skilties sueigas nė minutės nebūtu be darbo.

Keli pavyzdžiai parodys, kaip naudotis šiomis taisyklėmis.

Praktiška skautvė

Jūs mokote mazgų rišimo. Po kiekvieno parodyto mazgo papasakokite skautams, kada jis yra vartojamas, padarykit žygių, kad visuose jūsų pratimuose atvirame ore ir iškylose skautai turėtų progos pavartoti išmokus mazgus. Pavyzdžiui, nuleiskit vieną berniuką virve iš 2 aukšto lango.

Kai du jūsų skautai bus pakankamai pramokę signalizuotės, išveskite tuos, kurie dar gerai nemoka signalizuoti, ir parodykite jiems, kaip galima perduoti sakinius, *kurie turi prasmę*. Tai jiems suteiks daugiau noro ir pasiryžimo patiems pramokti.

Einant pirmąją pagalbą, reikalaukit, kad į viską būtų žiūrima rimtai. Skautai tesielgia su "sužeistuoju" kuo atsargiausiai. Te nejudina sužeisto sąnario, jei tam nėra būtino reikalo. Jei tvarstote lūžusią koją, tebūna ji absoliučioje ramybėje. Jei šios smulkmenos yra praleidžiamos per pratimus, jos tikriausiai bus pamirštos ir turint reikalą su tikru nelaimingu atsitikimu.

Reikia dažniau daryti simuliuotų nelaimingų atsitikimų.

Galima, pavyzdžiui, parinkti tris skautus ir jiems pavesti, išstudijavus dalyką iki smulkiausių detalių, suvaidinti kokį nors nelaimingą atsitikimą, bėgti į artimiausią vaistinę reikalingos tvarsliaivos, medikamentų (gali pakakti parnešti tik jų pavadinimų ir patarimų) ar pan. Vaidinimui pasibaigus, kiti skautai kritikuoja, ir skautininkas duoda savo pastabų dėl skautų vartotų priemonių ir jų padarytų klaidų.

Čia tik keli pavyzdžiai, atsitiktinai parinkti. Svarbiausias dalykas - kad mokymas visada būtų praktiškas ir įdomus.

Konkursai

Toliau dar specialus skyrius bus paskirtas šiam klausimui. Kiekviena skiltis privalo rengti konkursus tiek tarp savo narių, tiek su kitomis skiltimis. Skilčių konkursai turėtų vykti sykį per mėnesį ir apimti visus skautiškų patyrimo laipsnių programų dalykus, pradedant mazgais ir baigiant topografijos nuotraukomis, reikalingomis I patyrimo laipsnio egzaminams.

Skiltis - konkurso nugalėtoja - laikytų per mėnesį (iki kito konkurso) savo pasižymėjimo ženklą, pvz., mažą šilko gairelę ar ką nors panašiai.

Štai *skautų konkursų pavyzdys*, sudarytas taip, kad ir naujokai galėtų jame dalyvauti ir turėtų kuo domėtis.

1. Kiekvienas skautas mezga visus mazgus, kuriuos tik moka (duodamas vienas taškas už gerai sumegztą mazgą; jei iš eilės 8 mazgai yra gerai surišti, už juos duodamas dvigubas taškų skaičius).
2. Po du skautus iš kiekvienos skilties riša mazgus užrištomis akimis (geriau ir greičiau tai atlikusi skiltis gauna 10 taškų).
3. Morzės abėcėlės raidės yra siunčiamos kiekvienam skautui (1 taškas už gerai perskaitytą raidę; 10 taškų, jei visos 5 raidės yra priimtos).
4. Vienas Morzės signalizuotos sakiny (10 taškų kiekvienam jį gerai perskaičiusiam skautui).

5. Kiekvienas skautas ieško pulso (1 taškas), 3 skautai tvarsto "lūžusią koją" (5 taškai), 3 kiti skautai apriša žaizdą galvoje ir rankos pirštą (po 2 taškus už kiekvieną aprišimą).

6. Imtynės, "gaidžių muštynės" ir pan.

Aukščiau duotas pavyzdys yra labai paprastas. Draugovė, toliau pažengusi, turės daug sunkesnę programą. Yra svarbu kelis linksmus ir gyvus dalykus rezervuoti konkurso programos pabaigai ir kiekviename konkurse turėti šį tą naujokams.

V SKYRIUS

Ką daryti su "apsileidėliais"?

Kaltė galbūt Jūsų pusėje

Jūsų pamokymai galbūt per monotoniški ir nuobodūs. Taisykitės.

Gal skautai neturi progos gyviau pasireikšti. Organizuokite linksmų žaidimų, triukšmingų pasidūkimų, teišranda skautai skilčių šūkių ir teprisišūkautų kiek nori.

Galbūt nėra nei žaidimų, nei konkursų?

Galbūt jūs esat prieš vaiką, kuris reikalauja būti suprastas? Pasistenkite diskrečių stebėjimu susekti tai, ko nepagaunate. Nueikit pas "apsileidėlio" tėvus - galbūt ten jūs sužinosite, kodėl jums nesiseka.

Prieš griebdamiesi griežtesnių priemonių, paprašykite vieną savo gerųjų skautų tapti apsileidėlio bičiuliu ir jo neapleisti per vieną antrą mėnesį, nors jis ir yra prastas. Jei nė vienas šių vaistų nepadeda, tai –

Kaltė yra galbūt "apsileidėlio" pusėje

Yra du apsileidėlio ir skiltį apsunkinančio skauto tipai. Vienas - kuris apleidžia sueigas, tingus, kuris nenori dirbti. Ir kitas tipas - gyvas ir nepastovus, kuris galėtų dirbti ir viską greit pramoktų, jei to norėtų, bet paprastai išėikvoja visą savo energiją ir protą, krėsdamas tuščius pokštus ir trukdydamas kitiems.

Yra įvairių būdų tokiais atvejais reikalams pataisyti. Pirmiausia reikia įsitikinti, kad tikrai skautas, o ne jūsų dėstymo metodas yra taisytinas. Jei tikrai kaltas vaikas - mėginkite šiuos būdus:

1. Didžiausias apsileidėlis kartais pasitaiso, jei jam pavadama kas nors atsakinga. Tiesa, tai atrodo gan rizikinga, bet tai pasiseka.
2. Duokit pasyvią skautui kokią nors įdomiausią ir labiausiai patraukiantį darbą. Paveskit jam mokyti naujoką. Duokit jam rolę skilčių konkurse ir leiskit jam suprasti, kad nuo jo ir jo darbo pareina skilties pasisekimas. Susitvarkykite taip, kad geras skautas jam padėtų. Nebūkit su juo staiga per griežti.
3. Jei visa tai nepadeda, tada reikia imtis bausmių:
 - a) jį perspėjus ir terminui pasibaigus, atimti iš jo visas skautiškas teises vienam mėnesiui. Pasikalbėkit su juo intymiai ir tėviškai, priminkit jam, kaip yra gražu būti skautu, ir suteikit jam dar progos pasitaisyti, pasikelti.
 - b) Jei ir po to jis nepasitaiso, laikykite savo žodį: **pašalinkit iš skilties**. Tai atrodo nemalonu berniukui, ir, kadangi skautystės tikslas yra blogus berniukus perdirbti į gerus skautus, jums visiškai su tuo berniuku nepasisekė. Bet juo blogiau jam. Geriau yra, kad jis praleido progą, kuri jam buvo suteikta, negu matyti visą skiltį pasigadinus, nes vienas berniukas lengvai gali sugadinti visą skiltį.

Kada esat priversti ką nors bausti, visada laikykite savo žodį. Neskubėkit su nutarimu. Iš pradžių gerai apgalvokit, paskui tiksliai vykdykit savo nutarimą. Te kiekvienas skautas, įstodamas į draugovę, žino sąlygas; duokit jam suprasti, kad jis jas prisiima savo įstojimu. Dažnai griežta bausmė vienam skautui nuramina visą draugovę, ir jums niekad nereikės to daryti. Tesupranta visi, kad jums reikia rimto darbo, ir jūs neturėsite nesusipratimų. Svarbiausias dalykas norint pataisyti trukdantį kitiems dirbti skautą, tai atimti iš jo galimybę teisintis. Tebūnie skilties darbas įdomus ir viską apimęs. Te niekas nepasilieka nieko neveikdamas nė akimirkos. Turėkit tvarkaraštį, fiksuojantį kiekvienos sekundės laiko naudojimą. Turėkit tiksliai paskirtą laiką tiek žaidimams ir pasilinksminimams, tiek darbui.

Tuoj įstojęs į skiltį naujokas privalo pratintis būti paklusnus savo skiltininkui, ir skiltininkas neprivalo leisti nė mažiausios išimties šiai taisyklei, kitaip jo autoritetas yra žuves.

Draugovės taisyklės, asmens švarumas, uniformos tvarkingumas, punktualumas, nario mokesčio (jei jis yra) reguliarus mokėjimas ir kiti geri papročiai, prie kurių jūs norite įpratinti

skautus, lygiai kaip ir absoliuti disciplina, - visa tai gali būti pasiekta, *jei jūs to griežtai reikalausite iš kiekvieno nuo įstojimo į skiltį momento*. Jeigu skiltininkas užmerkia akis į vieną ar kitą nusižengimą, vienintelis to rezultatas būna, kad apsileidimai pasikartos daug dažniau, ir disciplina smuks.

Draugininkas gali turėti progos parodyti skiltims, kad ir skiltininkas privalo jo klausyti. Jei pasitaiko aiškaus nepaklusnumo atvejis - jis turi būti perduotas draugovės garbės teismui, ir kaltininkas turi būti pašalintas.

Panašus griežtas žingsnis parodys skautui, kad ir su skiltininku reikia elgtis rimtai.

Yra labai sunku reformuoti prastą skiltį ar prastą draugovę. Dalyką pataisyti gali tik naujas draugininkas arba naujas skiltininkas, kuris iš pradžios reikalautų iš skautų griežtai įstatų laikytis.

Svarbu yra pradėti iš naujo tik su labai nedideliu ir labai gerų skautų skaičium. Reorganizuodami kokį vienetą, pradėkit atleidę maždaug visus senus narius. Ir po to, kai turėsite tik kelis gerus, disciplinuotus ir lojalius skautus, pradėkit priiminėti ir menkesnį elementą, tačiau tik po vieną iškarto. Kitų pavyzdys juos pamažu perdirbs. Jei jūs priimsite 2 ar 3 naujokus išsyk, tikroji skautiška nuotaika ir bendrai atrastas skilties (draugovės) darbingumas vėl sumenkės. Naujai įstoję sugadins visą grupę ir sulaužys visumos vienybę bei ištikimybę.

Kada vienas skautas įstoja į skiltį, priimkit iš jo pasižadėjimą būti ištikimam skilčiai ir skiltininkui. Šis pasižadėjimas turėtų šiuo tuo skirtis nuo duodamo įžodžio stojant į draugovę.

Jei skautiškas yra gerai dėstomas praktišku būdu, jei jis yra paįvairintas žaidimais ir konkursais, apsileidimų būti negali. Jei tai atsitiktų, reikia griežtai bausti.

Laiko ribos

Kiekvienam skautui reikia nustatyti laiką, per kurį jis privalo išlaikyti egzaminus į įvairius patyrimo laipsnius. Tas laikas bus ilgesnis vieniems ir trumpesnis kitiems. Jeigu skautas tinginiavo ir dėl to neišlaiko egzamino, jo negalima toliau leisti į jokias skilties sueigas, išskyrus specialiai jam skirtas pamokas. Geroje draugovėje tai reiškia, kad jam nebus leidžiama ateiti nei į draugovės šventę, nei dalyvauti draugovės iškyloje ar ekskursijoje, nei kitose sueigose. Jei jis pakartotinai neišlaiko egzaminų, atleiskit jį iš skilties. Tas mus priveda panagrinėti "apsileidėlių" klausimą.

VI SKYRIUS

Žaidimai

Žaidimai, pasilinksminimai, įvairūs organizuoti "šūrum-būrum", tai geros skautystės paslaptis.

Sausos instrukcijos ir pamokymai greitu laiku darosi įkyrūs, pasiutusiai nuobodūs, monotoniški. Tai veda prie fatalių rezultatų: apsnūdimo ir tinginystės užsiėmimuose. Norint turėti geros nuotaikos, tvarkos ir kad berniukai greit galėtų pramokti dėstomų skautiškų dalykų, reikia dėstyti su žaidimų pagalba.

Pavyzdžiui, geras žaidimas mazgams pramokti yra, davus kiekvienam žaidėjui po virvutę, pradėti pasakoti kokią istoriją (apie gelbėjimą, pavyzdžiui), į kurios tekstą įeitu įvairiausi mazgai. Kai tik skiltininkas (draugininkas) savo pasakojime paminės kokį mazgą, tas mazgas privalo būti žaidėjų surištas.

Kada skautai gerai žino savo laipsnių programas, jie gali žaisti, ar kambaryje, ar lauke, daug įvairiausių skautiškų žaidimų, kur jie gali pasinaudoti savo įgytomis žiniomis.

Būtinai įmaišykite žaidimų į sueigų programas. Teisė triukšmingai pasireikšti yra kiekvieno berniuko privilegija. Jei jūs reikalausite, kad berniukas būtų visada ramus ir tylus, jis kels triukšmą kaip tik tuo momentu, kada to daryti negalima.

Taigi kiekvienoje sueigoje rezervuokite laiko patriukšmauti. Tai padarę, jūs galėsite griežčiau reikalauti disciplinos per visą likusį laiką. Geri yra visiems žinomi dalykai, kaip kad gaidžių muštinės, stūmimas iš rato ir t.t. Raudonodžių indėnų laukiniai šokiai su riksmis ir būgno mušimu irgi puikiai tinka.

Pagaliau, jeigu jūs patys nežinote, ką pasiūlyti savo skautams, pakanka jiems pasakyti, kad per 5 minutes jie gali pareikšti savo energiją koku tik nori būdu - tą būdą jie ras, būkit ramūs. Po komandos "ramiai" padarykit porą minučių rikiuotės, kad skautai visiškai atauštų ir nusiramintų, ir grįžkite į darbą. Nepamirškite, kad po komandos "ramiai" reikia geležine ranka reikalauti disciplinos.

Kiekvienas skiltininkas privalo turėti žaidimų sąrašą - nebūtinai skautiškų - kuriuos žaistų su savo skautais per tas 5 minutes, kurios yra tarp užsiėmimo rimtesnių dalių (arba prieš sueigos pradžią, kada dar ne visi skautai susirinkę). Reikia ilgoko žaidimų sąrašo. Gera yra dažnai žaidimus keisti. Iš tikrųjų, žaidimų kiekvienas skiltininkas žino daug, tačiau, neturint sąrašo, kartais jie neateina į galvą. Mokykloje žaidžiami per fizinio lavinimo pamokas kambario ar lauko žaidimai irgi tinka.

Negalima leisti užsiėmimo, kuriame nebūtų vieno tikrai linksmo ir įdomaus žaidimo. Nes kaip tik tas palaiko susidomėjimą ir gerą nuotaiką, duoda energijos darbui ir padaro tai, kad skautai po to entuziastiškai imasi darbo. Draugovė, kuri žaidžia dažnai ir žaidžia linksmi, dirba gerai ir dirba daug. Tai draugovė, kurią myli jos nariai.

Dainos ir pasakojimai

Yra draugovių, kurios pašvenčia specialius vakarus dainoms ir pasakojimams. Galbūt yra geriau jiems duoti truputį vietos kiekvienoje sueigoje.

Galima stebėtis matant, kad yra labai nedaug dainų, kurias skautai mokėtų nuo pradžios iki galo. Net labiausiai paplitusių dainelių skautai dažnai žino tik pradžią. Paprasčiausia būtų įsigyti skautiškų dainų knygutę su natomis (gaila, kad Lietuvos skautai dar tokių neturi – Vert.). Šalia to, turėkite dar savo skilties rinkinį, kurį jūs patys užpildysite įrašydami į jį savo skilties mėgiamiausias daineles su melodijomis. Gerai yra, jei jūsų draugovėje yra skautų, sugebančių rimuoti. Jie patys galėtų sudėti dainelių žinomomis melodijomis.

Skilties dainų vakarą yra daug lengviau vesti negu visos draugovės dainų vakarą. Reikia daryti laikas nuo laiko panašių vakarų. Teatsineša kiekvienas sau sumuštinių ir, susirinkę ar atvirame ore aplink laužą, ar savo bute, pavalgę - dainuokit. Yra nedrąšių skautų, kurie negalėtų išsižioti visos draugovės akivaizdoje, tačiau tokie beveik visada išdrįsta dainuoti skilties sueigoje. Paraginkite skautus įsigyti lūpinių armonikėlių. Gerai vartojami, šie instrumentai gali

padėti įgyti muzikanto specialybe ir jie yra nepamainomi skilties iškylose. Pravartu mokytis naujų dainelių, jas dažniau kartojant.

Pasakojimai

Kai kurie skautai gali labai įdomiai pasakoti ir tuo būdu įnešti kiek įvairumo į skilties užsiėmimus. Tačiau yra gera kartais kviesti pašalinių asmenų, kurie turi papasakoti įdomių ir naudingų gyvenimo patirties dalykų. Keliautojų ir misijonierių pasakojimai gali parodyti skautystės pritaikymą tikram gyvenimui. Tai duos naują akstiną skilties (draugovės) darbui.

Skiltininkai gali taipogi skaityti savo skilčiai ir su savo skautais nagrinėti kokią įdomią knygą, po vieną skyrelį kas savaitę.

Žaidimai atvira ore

Sunki tema, kuri pati viena reikalauja atskiros knygos. Dažniausiai žaidimai yra prastai žaidžiami, tačiau, gerai vedami, jie puikiai lavina. Norėdami pramokti gerai žaisti, pradėkit praktikuoti paprastus žaidimus iš "šefo" knygos ("Skautybė berniukams").

Tik po to imkitės didelių sudėtingų žaidimų.

VII SKYRIUS

Salė

Vienas svarbiausių dalykų sėkmingajai skautystei yra kiekvienai skilčiai turėti savo būklą. Tas būklas gali būti kuo menkiausias, kuo prasčiausias, svarbu, kad tai būtų išimtinai skilties kampas, vien tik skilties žinioje ir priežiūroje. *Skilčiai turėti būklą yra daug svarbiau, negu draugovei.*

Draugovė gyvuos gerai, jei gerai gyvuos skiltys, iš kurių ji susideda, ir nėra nieko svarbiau skilčiai, kaip turėti savo kampą. Kaip tą pasiekti? Senas sandėlis, apleista daržinė, malkinė, negyvenama mansarda - visa tai gali jums tikti. Reikia gauti šeimnininko sutikimą tomis patalpomis pasinaudoti. Parašykite porą mandagių žodžių ant gero popieriaus (pasirūpinkite parašyti gražiai ir be klaidų), pranešdami šeimnininkui, kad kitą dieną tokią valandą jūs norite pas jį ateiti šiuo reikalu. Kitą dieną ateikite pas šeimnininką pilna, švaria ir tvarkinga uniforma ir paprašykite leidimo naudotis norima patalpa. Pasiūlykite, jeigu galite, nedidelį atlyginimą.

Gavus patalpą, ją reikia laikyti absoliučiai tvarkingą. Ten nuolat turi būti šepetys, vandens ir ploviklio. Būstą reikia iš pagrindų kas savaitę išvalyti.

Pagal savo skiltį pavadinkite savo būstinę lapinų urvu, sakalų lizdu ir t.t. Ant sienos reikia didelio skilties simbolio - gyvūno paveikslu, Baden-Powell'io atvaizdo ir keletu gerų skautišku paveikslų reprodukcijų. Reikia vengti prastų paveikslų ir piešinių savo būsto sienose.

Pakabinkite ant sienų didelius lakštus su gražiai nupieštais skautų sutartiniais mazgais, Morzės abėcėle ir pan.

Iš paprastų dėžių ir lentų jūs galite lengvai pasidaryti spintą ir kėdžių bei suolų ir ant įkaltų sienoj vinių pakabinti savo skautiškus įrankius.

Paskelbkite griežtas tvarkos palaikymo taisykles.

Nepakanka tik paskelbti: reikia taisyklių laikytis.

Jei skiltis neturi atskiro būklo, reikia, kad ji turėtų nors bendro draugovės kambario kampą. Tuo atveju skiltys pasiskirsto eile tvarkai ir švarai palaikyti ir kiekviena iš jų naudojasi sale tam tikrą savaitės dieną ar vakarą.

Ten, kur tai yra galima, reikia, kad būsto dalis būtų atidaryta kas vakarą kaip klubas. Vienintelė taisyklė reikalinga: "Tam, kas trukdys kitiems, įėjimas į klubą bus uždraustas 3 mėnesiams. Skiltininko nutarimas yra be apeliacijos". Norint būti tikriems, kad turėsite gerą tvarką, reikia negailestingai reikalauti taisyklės vykdymo. Nereikia silpnybės. Vienas bausmės pavyzdys parodys skilčiai, kad jos skiltininkas yra pasiryžęs ją laikyti kieta ranka, ir taisyklės bus prisilaikoma.

Skautų būklas yra centras, kur jie visi renkasi skautiškomis pamokoms, žaidimams, dainoms ir pašnekėjimams, o taip pat ir tam, kad pasilinksmitų ir pailsėtų. Tai čia turi būti skilties ar draugovės biblioteka, kurioje būtina turėti bent vieną "Skautybės" egzempliorių. Niekas niekad neturi teisės šį egzempliorių iš čia išsinešti.

Skilties būklas, nors ir menkiausias, nepaprastai sustiprina skilties vienybės jausmą. Tai daugiausia tas "pas save" daro iš skilties skautų tikrus gerus bičiulius. Tai centras, kuris juos visus pritraukia ir sulaiko draugėje. Tai leidžia vadui nuolat turėti akys savo berniukus. Tai lavina skilties atsakingumą.

Žaidimai ir maloniai praleistos savo būkle valandos padaro draugovę patrauklią ir brangią savo nariams. Berniukai jaučia reikalą grupuoti būriais, tai natūralus instinktas, kuris nėra blogas. Kad skautas mylėtų savo draugovę, reikia, kad joje viešpatautų tikroji skautiška nuotaika.

Darbas, ir būtent rimtas darbas, yra skautiškos draugovės gyvavimo prasmė; bet darbas be pramogų, kurių skautams teikia savas būstas ir žaidimai, greit aptuštins jūsų draugovę ir ją prives prie žlugimo. Galingiausias ginklas, kurį turi skautininkas (draugininkas) ir skiltininkai paveikti apsileidėliams ir tvarkos ardytojams, tai uždraudimas jiems dalyvauti pramogose, žaidimuose ir išvis linksmoje dalyje. Tai teisinga ir natūrali bausmė: kas nedirba, tegu ir nesilinksmina. Skiltininkas tokiu atveju privalo būti labai griežtas ir nuoseklus po perspėjimo

nušalinti skautą nuo pramogų ir žaidimų. Kartojū dar sykį: teisinga ir griežta bausmė iš pat pradžios parodys berniukams, kad tai rimta, ir dažniausiai pirmos bausmės pakaks.

VIII SKYRIUS

Lazdos - emblemos

Rengiant konkursus tarp skilčių, ypač stovykloje, o ir šiaip draugovės gyvenime labai tinka naudoti ypatingas skilčių lazdas - emblemas su išpjaustinėjama pasišymėjimo ženklais. Tai irgi vienas iš specialių skilčių sistemos metodų, padedąs stiprinti skilties vienybę ir skatinąs berniukus branginti jos garbę.

Štai, trumpai kalbant, kas tai per dalykas.

Kiekviena skiltis stovykloje prieš savo palapinės įėjimą išmeigia lazda, pačių skautų išpjautą miške. Skilties simbolio gyvūno siluetas, koks jis yra ant skilties gairėlės, išpjaustytas iš plonos faneros, įtvirtinamas lazdos viršūnėje. Lazda gali būti dažyta ir papuošta, tačiau reikia ant jos palikti bent 50 cm dalį, laisvą nuo visų puošmenų. ČIA BUS PAŽYMĖTI SKILTIES "ŽYGDARBIAI" - LAIMĖJIMAI. Po kiekvieno atlikto svarbaus žygio, po kiekvieno didesnio laimėjimo skiltis padaro įpjovą tam skirtoje vietoje. Įvykiui paliudyti rašomas specialus protokolas. Kai visa lazda yra padengta pasišymėjimo ženklais, pvz., kada jų prisirinko apie 20, ši lazda yra pakeičiama kita, ir ji tampa brangiu skilties trofėjum.

Atžymos lazdoje daromos ne pačios skilties sumanymu, o kai laimėjimai jai pripažįstami draugovės. Pasišymėjimo ženklai yra teikiami už skilties gerus darbus, už laimėtus prizus varžybose, už pavyzdingai atliktas skautiškas užduotis, už parodytus ypatingus sugebėjimus ir pan.

Štai keli pažymėtinų darbų pavyzdžiai:

- a) padarytas stalas draugovės būklui;
- b) aktyvus dalyvavimas gesinant gaisrą;
- c) ypatingas pasidarbavimas prie stovyklos laužų (suteikiama stovyklai pasibaigus).

Skautininkas nutaria, kas bus prizo ar premijos objektas, atsiklausia skiltininkų nuomonės, paakina jų pačių sumanymus ir juos priima, jei jie yra verti.

Prizai gali būti skirti, pavyzdžiui, už laimėtą:

- a) estafetės bėgimą,
- b) šaudymo varžybas,
- c) signalizuotę, ir t.t.

Prizai yra įteikiami vakare prie degančio laužo, juos priima skiltininkai savo skilčių vardu.

Skautininkas (draugininkas) sudaro galimų konkursų sąrašą, juos suskirstęs serijomis, pvz.:

Pionerija

Pastatyti: palapinę, tiltą per upelį, keltą per upę, nukirsti medį.

Virtuvė

Padaryti: stovyklos krosnį, išvirti pietus, iškepti duoną.

Žvalgyba

Nubraižyti stovyklos žemėlapi, rasti artimiausią girininką, sekti pėdsakus, eiti upeliuku iki jo versmių, sekti kompasu kryptį 3 km per laukus, mišką ir t.t.

Tam, kad ši sistema pasisektų, yra labai svarbu iš anksto nustatyti kiekvienos stovyklos dienos programą.

Konkursus skelbiant, reikia duoti iniciatyvą ir patiems skiltininkams bei skautams, reikia atsiklausti jų nuomonės ir pageidavimų jie gali išgalvoti naujų konkursų, duoti savo pasiūlymų.

Darbas skiltimis tokioms premijoms laimėti yra puikus dalykas stovyklos gerajai nuotakai palaikyti, išvengti nuobodumo ir "nėra ką veikti" periodų.

Aukščiau duoti pavyzdžiai - toli gražu ne viskas, kame skautai gali varžytis ir lenktyniauti. Šis metodas yra lankstus, tik reikia atsižvelgti į vaikų jėgas. Konkursas, kuris puikiausiai tinka vienoje draugovėje, gali būti juokingai lengvas kitoje.

Konkursų temų galima ieškoti laipsnių ir specialybių programoje, tačiau reikia stengtis konkursams rasti ką nors romantiška ir nuotykinga.

Konkursų sistema galima naudotis ne tik stovykloje, bet ir per paprastas sueigas būkle. Vadui gera įsitaisyti galimų konkursų temų sąsiuvinį. Čia irgi skautininko (draugininko) vaizduotė ir įdomumo bei romantiškumo pajautimas privalo rasti originalesnių dalykų, kitaip konkursų patrauklumas gali žūti.

Keli pavyzdžiai:

Surišti aštuonis mazgus užrištomis akimis *per vieną minutę*; tai padaryti įmanoma. Sekti skautininką mieste 3 valandas, skautininkui išėjus 200 m pirm skautų, ir panašiai.

Garbė nešti per iškilmes draugovės vėliavą tenka skilčiai, laimėjusiai metų bėgyje daugiausia konkursų ir gavusiai daugiausia pažymėjimų - įpjovų savo skilties lazdoje - emblemoje.

IX SKYRIUS

Stovykla

Čia bus kalbama tik apie skilties stovyklą, o ne apie draugovės.

Kiekvienos geros draugovės stovykla susideda iš skilčių stovyklų. Tai yra, skiltys stovyklauja nuošaliai viena nuo kitos, ir stovyklauja savarankiškai. Jų palapinės yra išstatytos dideliu ratu, kurio centre yra skautininko palapinė. Ratas gali būti labai didelis, ir skautininkas perduos savo įsakymus skiltims signalizuodamas.

Nereikia nė sakyti, kad kiekviena skiltis yra savarankiška ir atsakinga. Ji pati perka sau maistą, įveda savo tvarką, savo metodus. Reikia raginti skiltis turėti savo nuomonę ir iniciatyvą, rengti savo konkursus, būti tiek originalioms, tiek savarankiškomis, kiek tik galima.

Stovyklaujant ypač pasireiškia didelė darbo skiltimis vertė. Lygiai kaip kad skilties sueigos yra skautams naudingesnės, labiau juos formuojančios, negu draugovės sueigos, taip ir stovyklavimas skiltimis lavina skautų gerus privalumus, kaip jokia didesnė stovykla jų išlavinti negalėtų. Galbūt tai todėl, kad tik mažose grupėse galima pasiekti šio artimo draugiškumo, šios nuolatinės asmeniškios vado kontrolės, šio bendro vieneto darbo ir šio intymaus bendradarbiavimo, kas turi taip daug reikšmės. Be to, didelėje grupėje ramesniems vaikams gresia pavojus būti užgožtiems, paniekintiems, nepastebėtiems. Mažoje grupėje kiekvienas turi savo laimės, savo progų pasireikšti, pasirodyti, ką nors padaryti.

Net nuostabu įsitikinti, kaip yra daug lengviau išlaikyti tvarką ir drausmę, turint mažą vaikų skaičių. Kai tik peržengta aštuonetukas, randasi minia ar kariškas vienetas; čia bus arba sumaištis, arba grynai kareiviška disciplina, kuri nebūdinga skautiško auklėjimo metodui.

Grupėje iš 6 ar 8 berniukų kiekvienas gali reikšti savo nuomonę ir dirbti nepriklausomai savo iniciatyva. Skiltis yra bičiulių grupė. Šių pliusų nustojame, turėdami didesnius būrius. Skiltyje kiekvienam skautui galima suteikti daugiau asmeniškios laisvės. Dėl to normali skiltis skautiškuose darbuose yra sumanesnis vienetas, negu didelė grupė, ji turi geresnių minčių, pasiekia geresnių rezultatų. Stovykloje tai kaip tik geriausiai pastebime.

Naktinės savaitgalio iškylos

Per maža stovyklauti tik vieną ar dusek per metus. Iš tiesų, tikroji skautiška "forma" įgyjama tik stovykloje. Reikia stengtis, skiltininkui vadovaujant, stovyklauti reguliariai kas savaitę. Dviejų nedidelių palapinių užteks 6 ar 8 žmonių skilčiai. Jas galima vežtis dviračiu.

Keliaujant tokion išvykon, geriausia išsiųsti priekin vieną skautą, kuris numatytoje vietovėje randa stovyklai vietą ir gauna sklypo savininko leidimą stovyklauti. Kiek vėliau atvyksta likusioji skilties dalis, pastato palapines. Po to truputis skautystės mokslo, vakarienė, kelios dainos, ir einama gulti. Skiltis gali grįžti namo sekmadienį popiet arba sekmadienio vakare. Tačiau jei ji yra drausminga ir gero skiltininko vedama, jai galima leisti pasilikti stovyklauti iki pirmadienio 6 val. ryto. Kiekvienas turi sau maisto kuprinėje, taigi pinigines išlaidos nedidelės.

Daug gerų draugovių sėkmingai taip daro: pradeda pavasarį ir nepraleidžia nė sekmadienio be vienos ar kitos skilties naktinės iškylos, ir taip iki rudens. Be to, per vasarą dar surengiamos 3 trumpos visos draugovės stovyklos.

Stovykla yra dar malonesnė, jei stovyklaujama tik dviese ar trise. Skiltis turėtų nuolat dirbti dviem grupėmis, viena skiltininko, antra paskiltininkio vedama. Visą pėdsakų sekimą, signalizuotę, pirmąją pagalbą ir pan. geriau mokytis mažomis grupėmis.

X SKYRIUS

Skilties posėdžiai

Skiltis privalo gerai tvarkyti savo reikalus, nustatyti savo specialias taisykles, sudaryti ir tvarkyti savo kasą. Visi šie klausimai aptariami skilties posėdžiuose. Juos pakanka daryti kartą per trimestrą. Šių posėdžių dienotvarkės ir nutarimai įrašomi į skilties knygutę. Skiltininkas turi rūpintis, kad nutarimai būtų tiksliai įgyvendinti.

Prieš kiekvieną skilties posėdį turi būti paruošiamasis pasitarimas tarp skiltininko, paskiltininkio ir vieno geresniųjų skautų. Jie iškelia svarstytinus klausimus ir juos įrašo į posėdžio dienotvarkę.

Skilties skautams apie posėdį turi būti pranešta mažiausiai prieš savaitę. Juos reikia perspėti, kad, norint iškelti kokį klausimą posėdyje, jį reikia pirma duoti aptarti paruošiamajam pasitarimui.

Kiekvienas pasiūlymas privalo būti pateiktas raštu, jį reikia įduoti skiltininkui ar paskiltininkui, šieji apsvarstys prieš keldami posėdyje.

Aišku, skiltininkas pirmininkauja posėdyje. Jo žodis turi būti aiškus, teisingas ir tvirtas. Jis privalo griežtai laikytis iš anksto nustatytos dienotvarkės ir neleisti tuščių kalbų pašaliniais klausimais. Kita vertus, skiltininkas turi prižiūrėti, kad autorius nuomonės, kurios kiti nepalaiko, turėtų visą laisvę išdėstyti savo mintį, nevalia jam trukdyti. Dažnai būna, kad pastaba arba pažiūra, iš pradžių, rodos, neverta dėmesio, turi savyje daug tiesos.

Skiltininkas turi gerai apsižiūrėti ir pagalvoti, teikdamas kokį klausimą balsuoti. Nežymi dauguma reškia didelę mažumą, o didelė mažuma gali įnešti ginčų ir nesusipratimų. Jei skiltyje reiškiamas absoliučiai įvairių nuomonių sprendžiant kokį klausimą, protingiausias dalykas klausimą atidėti vienai savaitei; sprendimas bus, be abejojimo, aiškesnis, kai susirinksite iš naujo.

Jei balsavimas yra tikrai būtinas, reikia iš pradžių priminti skautams jų ištikimybės skilčiai pareigą ir perspėti, kad jie būtų pasiruošę nusileisti daugumos priimtam sprendimui.

Dažnai skilties posėdyje gali pasitaikyti svarstyti kokį tikrai rimtą ir sunkų dalyką, kas gali kelti nepasitenkinimą vienu ar pyktį kitų. Nutarimai, priimti tada, kai skautai yra susipykę, neturi jokios vertės. Jei negalima taikiai baigti dalyko, jį būtinai reikia atidėti kitai dienai. Kartais gali atrodyti, jog koks nors nutarimas bus per griežtas ir kam nors nemalonus, bet skiltininko atžvilgiu būtų negražu ir nesąžininga, jei jis nedrįstų atlikti savo pareigos. Tai reikia padaryti net ir tada, jei tenka pasmerkti kokį prityrusį skautą arba skilties daugumą. Tas, ko reikia, turi būti padaryta.

Kokie klausimai svarstyti skilties posėdžiuose?

Pavyzdžiui, šie:

1. Prasto skilties skautų elgesio atsitikimai, bausmės.
2. Nario mokesčio nustatymas, skilties pinigų paskirstymas.
3. Stovyklų ir iškylų organizavimas.
4. Naujų narių priėmimas; paskiltininkio rinkimai.
5. Kai kurių iškeltų ypatingų sumanymų ar gerų darbų svarstymas. Švenčių programos.
6. Skilties veikimas.

Skautų šefas Baden-Powell'is patarė, kad kiekvieno skauto darbo ataskaita būtų teikiama kas dvi savaitės. Tą ataskaitą paruošia skiltininkai ir ją perduoda draugovės štabui. Ataskaitos duoda galimybę tuoj sužinoti, ką daro:

- a) draugovė,
- b) kiekviena draugovės skiltis,
- c) kiekvienas skilties skautas.

Tai sudaro puikų archyvą.

Labai gerai turėti ir skilties kronikos knygą, kurioje yra sudėti skilties darbų aprašymai, jos žaidimai, visa jos istorija. Ta knyga gali būti iliustruota skautų piešiniais bei fotografijomis.

Visa tai, kas buvo pasakyta apie skilties posėdžius, yra taikytina ir draugovės štabui. Į jį įeina skiltininkai ir paskiltininkiai kartu su draugovės adjutantu ir draugininku (skautininku). Vienas skiltininkų rašo posėdžio protokolą. Draugovės štabas renkasi kas dvi savaitės, ir viena jo didžiausių pareigų - nagrinėti skilčių veikimo ataskaitas.

Patirtis, kurios įgauna berniukai, atlikdami savo vaidmenį skilties posėdžiuose, naudinga jų charakteriui ir būsimajam visuomeniniam gyvenimui. Tas juos pratina pareikšti savo nuomonę, laisvai ir nuodugnai diskutuoti ir rimtai elgtis.

XI SKYRIUS

Skilties dvasia

Net jeigu organizacija yra tobula, net jeigu padaroma viskas, kas turi būti padaroma, skiltis vis dėlto gali būti dar menkas dalykas, jei ji neturi tikros dvasios, geros dvasios. Kas tatau yra?

Geroji skiltis yra draugų skiltis; joje myli ir gerbia skiltininką; joje yra visi ištikimi skilčiai ir, kaip geros futbolo komandos nariai, visi yra pasiruošę aukoti savo asmenišką naudą bendrai komandos sėkmei.

Čia bemaž viskas pareina nuo skiltininko. Jis turėtų visad atminti, kad jis yra daugiau negu tik skautas; jis yra vadas ir veda kitus. Skautystė nėra tik puikus žaidimas, tai būdo auklėjimas, ir tas, kas geidžia garbės būti vadovu, privalo pasiimti ir atsakomybę būti *auklėtoju*, charakterių formuotoju.

Ar tai ne per didelis reikalavimas skiltininkui?

Galbūt, tačiau jis gali to pasiekti.

Skiltininkas neturėtų pamiršti, kad nevalia būti vadu dėl garbės. *Jeigu vadas yra egoistas, jis niekam tikęs, jis niekam nėra naudingas.*

Skautai dalijasi į dvi kategorijas: pirmoje - *paprastas skautas*, kuris yra savo vadų formuojamas. Iš pradžių jis gal atrodo kaip ir daugelis paprastų berniukai: linkęs patinginiauti, geru skautu - tiesiu, neegoistišku, moraliu, sveiku, pasitikinčiu savimi, sumaniu, sveiko kūno ir dvasios. Taip, toks jis tampa, *jei jo vadai gerai atlieka savo pareigą.*

Kitoje kategorijoje yra visi vadai, kurie atsako už viską, kas dedas organizacijoje. Šie vadai - tai vyriausiasis skautininkas, vyriausiojo skautų štabo nariai, tuntininkai, draugininkai ir *skiltininkai* (pagal anglų skautų organizacijos sandarą). Matot, kokią vietą užima skiltininkai.

Atskira skautų skiltis iš savo skiltininko padaro tokį svarbų asmenį, kad jis galėtų net imti didžiulį savimi, jei nebūtų šio vaisto: skiltininkas, kuris rimtai žiūri į savo darbą, supras, jog tas darbas yra per sunkus, kad būtų kuo didžiulį. Paradinė draugovė, kurioje skiltys nėra savarankiškos ir skiltininkai ar visai neturi atsakomybės, ar turi jos labai nedaug, gali turėti pasipūtusių vadų. Bet geroje draugovėje kiekvienas skiltininkas yra nuolat užimtas darbu su savo berniukais, stengdamasis, kad jie pasiektų tinkamą aukštumą. Jis neturi laiko pūstis ir pozuoti... Štai visa pasisekimo paslaptis: skiltininkas privalo tikrai būti artimas kiekvienam savo skilties berniukui. Reikia domėtis kiekvienu atskirai, jį stebėti, paraginti, jam padėti ir iš tikrųjų *pavartoti visą savo energiją*, kad iš jo padarytum gerą skautą. Kartais rodysis, kad berniuku tenka nusivilti; tai nesvarbu: dar jo nepaleiskit. Skiltininkas yra savo skautų draugas, ir jeigu jūs apleisit draugą, kai jis eina ne visai tikru keliu, jūs nesate jo tikras draugas. Laikas nuo laiko nueikite aplankyti savo skautų jų namuose. Prieš stovyklą, pavyzdžiui, apeikit savo skautus, duodami jiems nurodymų, ką pasiimti į stovyklą, padėdami atsirinkti daiktus. Apskritai, priešasčių užėiti pas kokį iš skautų niekad netrūksta. Turbūt nereikia sakyti, kad, skautui praleidus sueigą, skiltininkas privalo tą pat dieną, jei galima, pasidomėti, kas jam sutrukdė dalyvauti užsiėmime.

Retai skiltininkas jaučia, kaip akylai skautai jį seka, nuolat žiūri į jį. Apie tai jo skautai nekalba, tačiau jie, tikriausiai, įsivaizduoja, kad jų skiltininkas yra puikus tipas. Todėl reikia nepamiršti pavyzdžio svarbos: skiltininkas pats būtinai privalo būti geras ir tikras skautas.

Dėl ko, pavyzdžiui, Anglijoje Baden-Powell'is yra toks populiarus, dėl ko skautininkai jam yra taip ištikimi? Labai paprasta - todėl, kad jis pats, pirmasis, yra *tikras Skautas*.

Skautystė, kaip matėm, yra būdas pakeisti paprastus berniukus į tikrus skautus. Jei kas nors prašys aiškiau papasakoti, kaip tai įvyksta, yra tik vienas atsakymas: *per skiltininko pavyzdžiumą*. Kitų būdų nėra.

Geroje draugovėje ištikimybė skilčiai nėra svarbiausias dalykas. Ištikimybė draugininkui ir draugovei turi būti aukščiau. Kaip kad kiekvienas skautas savo skilties reikalą laiko aukščiau savo asmeniшко malonumo, taip, savo ruožtu, ir kiekviena skiltis prireikus bendriems draugovės

reikalams paaukos savuosius. Vienos geros draugovės skiltys dirba kartu, kaip vienos geros skilties skautai. *Vienos skilties skiltininkas privalo dirbti kartu su kitais be mažiausio pavydo.*

Skiltis, kuri tik ir tegalvoja apie tai, kaip pralenkti kitas skiltis, nėra nieko verta, ir ji greit pages: jos nariai kaip individai turės tą pačią ydą, kurią jie turi kaip vienetas, jie tik ir stengsis pralenkti, nugalėti vienas kitą, užuot ranka rankon dirbė skilčiai.

Visi patarimai, kaip vesti skiltį, yra lygiai pravartus ir geros draugovės darbui. Tik ištikimybė draugininkui gali palaikyti draugovės vienybę ir sutelkti skiltis į darnų vienetą.

Draugovė gali daug pramokti, bendraudama su kitomis draugovėmis, dalyvaudama konkursuose ir bendruose skautiškuose žaidimuose.

Gerai, labai gerai yra kartais padaryti bendrą vieno tunto visų skiltininkų susirinkimą, lyg ir konferenciją. Skiltininkai pasikeičia nuomonėmis, pasidalija savo patyrimu ir diskutuoja. Galima duoti jiems nagrinėti daugumą šioje knygelėje paliestų klausimų, o ir įvairiausių kitokių, pavyzdžiui: kaip elgtis su tinginiais? Skautystė ir gamtosauga? Kaip palaikyti skiltyje draugystės nuotaiką? Temų svarstymams skautiškų vienetų gyvenimas duoda apsčiai. Skautininkai bei tuntininkas net nėra būtini tokiuose susirinkimuose; tačiau jie gali ten stebėti, arba vienas skautininkų gali tokiame susirinkime pirmininkauti. Baigiama, kaip visada, dainomis.

Tunto konferencijų, draugovės štabo ar skilties posėdžių tikslas yra vienas; tai tas pats tikslas, kurio siekia skautiška darbe ir vyriausias skautų šefas, ir draugininkas, ir skiltininkas - paprastus berniukus išugdyti į tikrus skautus. Apie tą tikslą, tą idealą dar prieš I pasaulinį karą skautybe susižavėjęs lordas Roseberry yra pasakęs:

"Jei man reiktų pasakyti, koks yra mano aukščiausias idealas, svajonė apie mano tėvynę - tai būtų tauta, kurios visi vyrai buvo ir yra auklėjami skautiškais principais. Tokia tauta būtų žmonijos garbė. Ji būtų didžiausia pasaulio moralinė jėga".

XII SKYRIUS

Kaip laikytis skautų įstatų?

Ankstesniuose puslapiuose kalbėjome apie idealą, kurio reikia siekti skautiškuose darbuose. Nepasisekimo pavojus yra didelis. Kad sudarytume gerą draugovę, tenka nugalėti milžiniškus sunkumus. Tiek vaikų yra išdykusių, nepaklusnių, egoistiškų, nemandagių, tokių, kuriuos sunku suvaldyti... Po ištisų sunkaus darbo metų kartais atrodo, kad labai nedaug pasiekta darant berniukus ištikimus skautų įstatams.

Tikras draugiškumo ir riteriškumo jausmas yra sunkiausiai išugdomas, ir jo kartais trūksta kitais atžvilgiais stipriose draugovėse.

Yra vienas tikras būdas visiems sunkumams nugalėti, įkvepiąs ir sustiprinąs skautišką dvasią. Tai yra būdas, kuriuo vadovautis kai kas nedrįsta. Tas būdas - tai visada laikytis pirmojo skautų įžodžio punkto: *"Aš pasižadu stengtis tarnauti Dievui"*. Jeigu skautas yra iš tikrųjų ištikimas Dievui - Dievas jam padės tapti geru skautu. Jeigu draugovė yra ištikima Dievui, ji ras kelią tapti gera draugove. Štai pasisekimo paslaptis. Būti ištikimam Dievui; ką tai reiškia?

Tai reiškia, kad mes tikim, jog Dievas kalba į mus per visa tai, kas yra gražiausia ir puikčiausia gyvenime. Jis yra čia - ir tai Jis sutvėrė - sveikame džiaugsme, nepamirštamame stovyklos gyvenime, raudos gaidose ir linksmose dainelėse, miškų ir kalvų grožyje. Visada, kada mes jaučiame gilų ryšį su šiais dalykais, tai pats Dievas liečia mūsų sielą. Jis yra visad su mumis. Jei mes esame Jo tauta, mes turime Jam atsidėkoti už visa tai mūsų nuoširdžia malda.

Kada mums tenka klausytis pasakojimo, kuris mums rodo pavyzdį, kada mes jaučiam, kad tikrai norim būti puikūs skautai, kada mes gilinamės į skautų įstatus ir tikime, kad tai yra tikri įstatai, geri įstatai, tai Dievas kalba į mus ir mėgina mus įtikinti gyventi gražesnę, vertesnę gyvenimą.

Jeigu mes niekad neturime panašių jausmų, jei mes niekad neturime noro būti geresni, mes esam panašūs į gyvulius. Dievas per ilgus amžius kalbėjo į žmogaus širdį, ir jo balsas išugdė ištikimybę, riteriškumą, drąsą. Šiandien Jis tai kalba mums. Kiekvienas idealas, kuris sukelia pasigėrėjimą, kiekvienas mūsų sąžinės įsakymas - tai Jo Balsas, Dievo Balsas. Jei mes esame ištikimi Dievui taip, kaip mes pasižadėjom, mes klausome Jo įsakymų, mes siekiame šio idealo, kaip viduramžių didvyriai, siekę surasti Šventąjį Gralį*), - mes išvykom į didįjį žygį ir niekinam visas galimas kliūtis, pavojus, nepasisekimus, vargą ir "ką-apie-mus-pasakys-kiti", - *mes sekam šviesa*.

Kada skautas supratus, jog Dievas jam palankus, ir kada jis ateina pas Jį atvira širdimi, kada jis yra ištikimas Dievui, kada jis meldžia Jį, kada jis šlovina Jį ir Jam dėkoja už malones, kada jis stengiasi gyventi tuo puikiu gyvenimu, kuriam jį šaukia Dievas, kada jis yra paklusnus savo sąžinei - tada Dievas bus jo draugas ir jo atrama, kas beatsitiktų. Jei jis parklups, Dievas jo neapleis ir vėl išves į gerą kelią. Jei jis drąsiai kovoja, Dievas jam duos jėgų ir sunkią akimirką padrąsins.

Tačiau mes krikščionys, mes tikim, kad Dievas kalba į žmones ne tik per gamtos įstatymus, per sąžinės balsą ir per pasaulio grožį. Mes tikime, kad Dievas gyvena žemėje Jėzaus Kristaus asmeny, kad jis buvo atėjęs mums padėti, mums parodyti, kaip gyventi; tai jis - Didysis Pavyzdys, didžiausias pasaulio didvyris - ir dar daugiau - vienintelis, kuris galėjo gyventi idealų gyvenimą.

Ten, kur Jis veda, mes eisime, nes Jis yra skautų Kelrodis ir Viešpats. Mes pasižadėjome būti jam ištikimi, taip, kaip kadaise Jam prisiekdavo riteriai.

Yra puikus dailininko skauto Ernesto Carlosa paveikslas *"Kelrodis"*: skiltininkas ieško žemėlapyje savo žygiui kelio. Jis dvejoja. Ir štai Kristus padeda jam ant peties ranką; Amžinasis Kelrodis, rodos, nori jam pasakyti: "Kelias - tai aš". Taip, mieli skautai, tai tiesa, ir kaip Carloso paveiksle, taip ir gyvenime Jėzus Kristus ateina į jus kaip Dievas ir Jis jus šaukia kasdien jūsų širdžių gilumoje būti tvirtais, gerais skautais, tikraisiais skautais, ir tai Jo šūkį išdėstė Lily Beum šiose eilėse, užrašytose prie paveikslo:

*Pakelk akis, sūnau,
palauk, atsitokėk!
Pažvelki į mane,
kad pamatytum kelią.
Sūnau, duok ranką man,
kad tikrą kryptį rastum.*

*Neklaidžiok, paklausyk,
kur aš paliepsiu žengti.
Nes skautų Viešpats - aš!
Tai aš, visur esąs,
visad šalia tavęs
šime kely budėsiu!*

*) Gralis - pasak riterių laikų legendos, kažkur tebesanti paslėpta taurė, kuri buvo Kristaus ir apaštalų rankose per Paskutinįją vakarienę.

UŽRAŠAMS